

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ
LOKIKIRJA 2021

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ – PELASTAMASSA ITÄMERTA

Vuonna 1992 perustetun John Nurmisen Säätiön tavoite on pelastaa Itämeri ja sen perintö tuleville sukupolville. Säätiön hankkeissa parannetaan Itämeren tilaa vähentämällä mereen kohdistuvaa kuormitusta ja ympäristöriskejä, kuten rehevöitymistä ja luontokatoa. Säätiön tehtävänä on myös vaalia, elävöittää ja välittää mereen liittyviä tarinoita sekä kulttuuriperintöä. Työtä ohjaavat tulokset ja vaikuttavuus. Säätiön toimintaa rahoitetaan pääosin lahjoituksilla ja avustuksilla.

www.johnnurmisenasaatio.fi

Toimitus: John Nurmisen Säätiö

Taitto: Elina Malmi

Paino: Pekan Offset Oy, Helsinki 2022

Kansikuva: Lasse Hendriks

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖN VUOSIKERTOMUS JA TOIMINNAN KUVAUS

Sisällysluettelo

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ.....	2
TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS.....	4
VUODEN 2021 TULOKSET	6
ORGANISAATIO	8
John Nurmisen Säätiön organisaatio ja hallitus	
Meriympäristötyön neuvonantajaryhmä	
Tytäryhtiö Baltic Sea Services Oy	
Osaomistusyhtiö Yhteinen Perintö Oy	
5 KYSYMYSTÄ ITÄMERESTÄ.....	10
TOIMINTAMME	12
Meriympäristö	12
Yhteistyötä ympäri Itämeren – säätiön meriympäristöhankkeet	
VALVE-metsähanke	
Lantakierrätyshanke	
Gypsum Initiative	
Rannikoruokohanke	
Baltic Fish	
SEABASED	
Lannoitelaivaus-hanke	
Sustainable Biogas	
Lvivin biokaasuhanke	
Toteutuneiden hankkeiden seuranta	
Yhteiskunnallinen vaikuttaminen	
Meriympäristötyö vuonna 2022	
Merikulttuuri ja tiedonvälitys	24
Minun Itämereni -podcast	
Itämeri puhuu	
Kirjat	
Itämeripäivä	
Museo ja kokoelmat	
Meren maa -hanke	
Merikulttuurityö vuonna 2022	
YRITYSYHTEISTYÖ	32
Tukijamme ja kumppanimme 2021–2022	
TOIMINNAN RAHOITUS	36
TILINPÄÄTÖS	41
YHTEYSTIEDOT	60

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ

PELASTAMME ITÄMEREN JA SEN PERINNÖN TULEVILLE SUKUPOLVILLE

Toteutamme konkreettisia Itämeren pelastus-toimia meren rehevöitymisen ja luontokadon pysäyttämiseksi. Tehtävänä on myös elävöittää ja välittää mereen liittyviä tarinoita ja kulttuuriperintöä. Konkreettisen hanketyömme ohella haluamme auttaa yhteiskuntaa ja ihmisiä toimimaan Itämeren parhaaksi.

TOIMINTAPERIAATTEEMME

- Riippumattomuus: työtämme ohjaa vain ja ainoastaan Itämeren etu.
- Kohdennetut toimet: valitsemme projektit huolellisesti niiden vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden perusteella.
- Rajat ylittävä yhteistyö: teemme kansainvälistä yhteistyötä Itämeren merkittävimpien toimijoiden kanssa.
- Mitattavasti tulokseellinen: toteutamme konkreettisia toimia, joilla on mitattavat tulokset.

NÄITÄ HAASTEITA RATKOMME

Kotimeremme on pahasti rehevöitynyt, sillä mereen on päässyt, ja pääsee yhä, ravinnevalumia ja haitallisia aineita. Ne vaurioittavat meriluontoa ja vähentävät Itämeren monimuotoisuutta.

Meidän on pysäytettävä Itämeren luonnon köyhtyminen. Monimuotoinen meriluonto parantaa meren sietokykyä

ympäristömuutoksille. Ilmastonmuutoksen vuoksi Itämeri tarvitsee tuota sietokykyä enemmän kuin koskaan.

Tehokkain tapa pelastaa meriluonto on vähentää mereen valuvaa ravinnekuormaa. Tätä työtä teemme meriympäristöhankkeissamme (s. 12–23).

Itämerellä on paitsi ainutlaatuinen luonto ja ekosysteemi, myös kulttuuriperintö, joka on yhtä verevä ja monimuotoinen kuin sen historia ja asukkaat. Kulttuurin valtavirtaistuessa ja perimätiedon kadotessa vaarana on, että tuhansien vuosien hiljainen tieto, ymmärrys merestä, häviää.

Merikulttuuritoimintamme (s. 24–31) tavoitteena on pitää huolta siitä, että kotimeremme tavat ja tarinat välittyvät sukupolvelta toiselle. Tuotamme uudenlaisia taiteen ja tieteen välisiä kohtaamisia sekä puhuttelevia sisältöjä. Haluamme Itämeri-aiheisten näyttelyiden, tapahtumien, kirjojen ja digitaalisten sisältöjen avulla vahvistaa ihmisten merisuhdetta koko Itämeren alueella. Vahva suhde mereen merkitsee vahvaa tahtoa suojella sen kauneutta.

Kansainvälisellä yhteistyöllä rakennamme maiden rajat ylittävän Itämeri-yhteisön, jolle meren luonnon ja kulttuurin pelastaminen on sydämen asia.

VUODEN 2021 AVAINLUVUT

VARSINAINEN TOIMINTA

- Meriympäristötoiminnan tuotot 1 215 590 €
- Meriympäristötoiminnan kulut 1 557 427 €
- Merikulttuuritoiminnan tuotot 298 867 €
- Merikulttuuritoiminnan kulut 548 337 €
- Merikulttuuritoiminnan kuluja - 249 470 €

TASE

- Oma pääoma 15 891 447 €, josta Itämeren suojeluun käytettävissä olevat varat 3 734 713 € (sidottu Puhdas meri -rahasto)
- Taseen loppusumma 16 342 446 €

VARAINHANKINTA

- Varainhankinnan tuotot 2 479 923 €
- Varainhankinnan kulut 738 092 €
- Varainhankinnan tulos +1 741 830 €
- Toiminnan rahoitus sekä emosäätiön ja konsernin tilinpäätös s. 36
- 19 työntekijää
- Säätiön säännöt löytyvät verkosta: www.johnnurmisenasaatio.fi

PUHDAS MERI MAHDOLLISTAA KUKOISTAVAN KULTTUURIN

MERI ON AINA ollut olennainen osa suomalaisten identiteettiä ja jokaisella meistä on omanlaisensa suhde mereen. Meri voi merkitä esimerkiksi vapautta, seikkailua, elinkeinoa, luonnon kauneutta, historiaa. Vaikka suhde Itämereen on ihmisestä riippuen erilainen, voi se kukoistaa vain, jos meri voi hyvin. Sinilevälautat eivät kutsu viihtymään veden äärelle ja moni merestä kumpuava elinkeino kärsii ympäristökriisin mukana.

Me tarvitsemme Itämerta ja Itämeri meitä. Meri voi huonosti – se on rehevöitynyt ja sitä uhkaa luonтокato. Mutta vielä ei ole liian myöhäistä muutokselle. Käännös parempaan palkitaan moninkertaisesti: pelastamalla Itämeren luonnon pelastamme myös sen ympärille kietoutuvan kulttuurin.

Voimme parhaiten pelastaa Itämeren estämällä ravinteiden, erityisesti fosforin, pääsyn mereen. On tehtävä konkreettisia muutoksia ravinteiden syntymisessä, käyttämisessä, kierrättämisessä ja kuljetuksessa. Esimerkiksi kotieläintiloilla syntyvä lanta ja siitä aiheutuva alueellinen ravinneylijäämä on keskeinen syy maatalouden vesistökuormitukselle. Ravinteet on ohjattava sinne, missä niistä on hyötyä haitan sijaan. Tähän juurisyyn ratkomiseen panostimme vahvasti vuonna 2021 Lantakierrätys-hankeessamme. Konkreettisen hanketyön ohella pyrimme vaikuttamaan

poliittiseen päätöksentekoon, jotta ongelmalle saataisiin pitkäkestoinen ja tehokas ratkaisu lantafosforin kierrätystuen avulla.

Fokuksenamme on siis fosfori ja sitä olemme vähentäneet onnistuneesti muissakin vuoden 2021 hankkeissamme: olemme muun muassa hoitokalastaneet särkeä, niittäneet rantaruovikkoa sekä ratkoneet lannoitekuljetuksiin ja biokaasuun liittyviä päästöriskejä. Lisäksi käynnistimme uuden metsätalouden ravinnepäästöihin puuttuvan VALVE-hankkeen.

Itämeren hyvinvoinnin lisäksi hankkeemme pyrkivät turvaamaan merellisen kulttuurin elinvoiman. Jaoimme vuonna 2021 aktiivisesti Itämerta koskevaa tietoa niin uusien kirjojen kuin näyttelyiden, podcastien ja tapahtumien muodossa. Podcasteissa ja diginäyttelyissä herätimme mereen liittyvät muistot ja unelmat uudelleen eloon. Kirjamme avasivat kansainvälistä ja suomalaista merentutkimusta, Luoteisväylän löytöretkiä, saaristomme luontoa ja Suomenlahden unohtunutta historiaa.

Meren tarinan tunnetuksi tekeminen on tärkeää, sillä samalla opimme ymmärtämään, miksi ainutlaatuista Itämertamme pitää suojella. Toiveenamme on, että mahdollisimman moni löytäisi oman Itämerisuhteensa ja osaisi nauttia meren luomista mahdollisuuksista.

”Meren tarinan tunnetuksi tekeminen on tärkeää, sillä samalla opimme ymmärtämään, miksi ainutlaatuista Itämertamme pitää myös suojella.”

Jatkamme vuonna 2022 sinnikästä työtämme meren pelastamiseksi. Tätä työtä olemme tehneet jo pitkään: säätiö juhlistaa vuonna 2022 kolmekymmenvuotistaipaleitaan. Yksi juhluvoittemme tavoitteista on herättää aktiivista yhteiskunnallista keskustelua Itämerta koskevista ajankohtaisista teemoista. Tätä pyrkimystä edistämme muun muassa uuden Itämeri puhuu -keskustelutarjan avulla.

Konkreettisia merenpelastustuloksia tai mahdollisuutta jakaa Itämeren sanomaa ei syntyisi ilman yhteistyötä. Haluankin lopuksi kiittää kaikkia Itämeren sanansaattajia, työmme mahdollistavia lahjoittajia sekä hankkeidemme lukuisia sidosryhmiä. Teidän ansiostanne Itämeren horisontissa siintää toivo entistä puhtaammasta ja kulttuuriltaan rikkaammasta kotimerestä.

Annamari Arrakoski-Engardt, FT
Toimitusjohtaja, John Nurmisen Säätiö

ATELIER AINO

VUODEN 2021 TULOKSET

OLIMME MUKANA MASKITON MERI -KAMPANJASSA

Yli miljoona suomalaista tavoittanut kampanja muistutti siitä, että käytetyt kertakäyttömaskit kuuluvat roskikseen, eivät luontoon tai vesistöihin.

#maskitonmeri #maskieimaadu

JULKAISIMME 4 KIRJAA,
joiden avulla välitimme tietoa merentutkimuksesta, Luoteisväylän löytämisestä sekä Itämeren luonnosta ja historiasta.

Teimme yhteistyössä Luonto-Liiton kanssa lähes 100 ITÄMERI-AIHEISTA KOULUVIERAILUA, joiden kautta tavoitettiin yli 2 000 nuorta.

SATAKUNNAN MUSEON AINUTLAATUISESSA KARTALLA OLLAAN -NÄYTTELYSSÄ
tutustuttiin karttoihin ja kartografian historiaan 1400-luvulta aina nykypäivään asti. Esillä oli karttoja, atlaksia, karttapalloja sekä tutkimusretkiin liittyvää aineistoa kokoelmistamme. Vanhoja karttoja tutkimalla voimme saada selville, mikä tieto, aate ja toiminta on kulloinkin ollut niin tärkeää, että se on haluttu esittää kartalla.

KÄYNNISTIMME ITÄMERI PUHUU -SARJAN
Kolmiosaisen keskustelusarjan teemat kytkeytyvät suuriin ajankohtaisiin aiheisiin Itämeren suojelua ja kulttuuria unohtamatta.

LASSE HEINRIKS

LOIMME LANNOITELAIVAUSHANKKEESSA

yhteistyöverkoston, jossa ovat mukana kaikki Suomen suurimmat lannoitesatamat, lannoitteita käsittelevät satamaoperaattorit, lannoitevalmistajat sekä satamatoimintaa valvovat ympäristöviranomaiset. Välitimme tietoa lannoitelaivauksiin liittyvistä ravinnepäästöriskeistä ja keinoista, joilla päästöjä voidaan ehkäistä. Kehitimme myös lannoitesatamien ravinnepäästöjen seurantamenetelmiä.

SUSTAINABLE BIOGAS

-hankkeessa selvitimme biokaasun tuotantoon ja mädätysjännöksen käyttöön liittyviä ravinnepäästöriskejä sekä niiden sääntelyä Suomessa ja Latviassa. Lisäksi aloitimme kestäväään biokaasutuotantoon liittyviä kehitystoimenpiteitä ja teimme kolmelle hankealueelle ravinnekartat, joilla voidaan tukea kestäväää ravinteiden hallinnan suunnittelua.

GYPSUM INITIATIVE

-hankkeessa levitimme tietoa tehokkaaksi vesiensuojelutoimeksi havaitusta peltojen kipsikäsittelystä seitsemään Itämeren rannikkovaltioon. Käytännön kipsikokeiluja on ehditty aloittaa neljässä maassa.

LANTAKIERRÄTYSHANKKEESSAMME

oli mukana kaksi sikatilaa ja seitsemän kasvitilaa, joiden välillä siirrettiin noin 700 m³ prosessoitua kuivalantaa. Lannan mukana saatiin siirrettyä noin 1400 kg fosforia pois Saaristomeren valuma-alueelta. Lisäksi välitimme tietoa hankkeesta kerätyistä kokemuksista maatalouden tukijärjestelmien kehittämiseksi.

KÄYNNISTIMME VALVE-METSÄHANKKEEN.

Hankkeessa laaditaan vesistöystävällisen metsänhoidon suunnitelma 4 000 hehtaarin kokoiselle Tilajoen valuma-alueelle. Lisäksi tuemme metsänomistajia heidän valitsemiensa vesiensuojelukeinojen toteuttamisessa.

RANNIKKORUOKO-HANKKEESSAMME

oli mukana kuusi niittokohdetta ympäri rannikkoa. Keräsimme yli 2 000 m³ ruokoa yhteensä 60 hehtaarin alueelta. Toimitimme ruokomateriaalia tuotekehitystä varten kolmelle eri yritykselle, jotka kehittävät mm. ruokopohjaisia, turvetta korvaavia kasvualustoja puutarhakäyttöön.

TUIMME BALTIC FISH -HANKKEESSA

kestävän ja markkinaperusteisen särkikalajien tuotantoketjun luomista Ruotsissa ja Ahvenanmaalla. Saimme hyviä tuloksia: suurtalouskeittiöiden ja kotitalouksien käyttöön syntyi kolme erilaista särkikalatuotetta ja uusia tuotteita on suunnitteilla. Hankkeessa pyydettiin särkikalajoja yhteensä 52 tonnia Ruotsissa ja 2 tonnia Ahvenanmaalla. Näillä saalisäärillä Itämerestä poistui noin 400 kg fosforia.

SEABASED-HANKKEESSA

toteutimme neljä pilottitoimenpidettä meren sisäisen ravinnekuorman vähentämiseksi. Lisäksi kokosimme merentutkimuksen huippuasiantuntijoita yhteisiin työpajoihin pohtimaan Itämeren sisäisen ravinnekuorman hallinnan keinoja. Lopputulemana syntynyt riskinarviointikehikko sisällytettiin osaksi HELCOM:in Itämeren sisäiseen ravinnekuorman puuttuvien toimien ohjeistusta.

**ITÄMERI
PÄIVÄ**
ÖSTERSJÖDAGEN ♦ BALTIC SEA DAY

ITÄMERIPÄIVÄÄ

juhlistettiin 6 maassa ja yli 20 kaupungissa.

Itämeri-sanoma levisi laajalle:

yli 220 kumppania oli mukana

136 tapahtuman ja 82 teon voimin.

OTIMME CAP-LAUSUNNOSSAMME

kantaa tehokkaiden maatalouden kuormitusta vähentävien toimien edistämiseksi EU:n yhteisessä maatalouspolitiikassa.

KESÄN #MUOVITONMERI-KIERTUEELLA

siivottiin rantoja, tutustuttiin yleisimpiin rantaroskiin ja jaettiin Itämeren suojeluvinkkejä 14 kaupungissa ympäri Suomen.

ASIAA LÄÄKKEISTÄ

Olimme mukana Lääkkeetön Itämeri -kampanjassa. 2 miljoonaa suomalaista tavoittanut kampanja kehotti viemään vanhat ja tarpeettomat lääkkeet apteekkiin, jotta Itämeri ja ympäristö säilyy terveenä.

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖN ORGANISAATIO

HALLITUKSEMME ON vastuussa säätiön tarkoituksen toteuttamisesta, toiminnan järjestämisestä ja varojen hoidosta. Hallitus ohjaa ja valvoo toimintaamme. Toimitusjohtajamme FT **Annamari Arrakoski-Engardt** johtaa ja kehittää säätiön toimintaa hallituksen vahvistaman strategian puitteissa.

Rahoitamme toimintamme lahjoitusvaroilla, avustuksilla, sekä vuokraus- ja sijoitustoiminnan tuotoilla. Osa hankkeistamme rahoitetaan myös julkisella rahoituksella. Vuoden 2022 alussa säätiössä työskenteli 19 työntekijää.

HALLITUS		
Juha Nurminen (pj.), Tommi Juusela (vpj.), Eeva Ahdekivi, Jukka Anteroineen, Juho Lipsanen, Kaisa Olkkonen, Markku Ollikainen, Marja-Leena Rinkineva, Hannu Syrjänen.		
TOIMITUSJOHTAJA		
Annamari Arrakoski-Engardt		
JOHTORYHMÄ		
Annamari Arrakoski-Engardt (pj.) Elina Lehtinen, viestintäjohtaja Erkki Salo, varainhankintajohtaja Marjukka Porvari, meriympäristöjohtaja		
VIESTINTÄ	VARAINHANKINTA	HALLINTO
Oona Piironen viestinnän asiantuntija Kirsi Kurki-Miettinen viestinnän asiantuntija Johanna Suni viestinnän asiantuntija	Ari Rytönen yritysvarainhankinnan päällikkö Taru Suoranta yksityisvarainhankinnan päällikkö	Minna Jämsen toimitusjohtajan ja hallinnon assistentti Anni Kujala koordinaattori, hallinto ja palvelukehitys
MERIKULTTUURI	MERIYMPÄRISTÖ	
Maria Erkheikki julkaisu- ja kokoelmavastaava Elina Tuomarila kulttuurituottaja	Miina Mäki projektipäällikkö Anna Saarentaus, projektipäällikkö Maija Salmiovirta, projektipäällikkö Elena Kaskelainen, projektipäällikkö Eeva Tähtikarhu, projektipäällikkö Henri Nikkonen, projektipäällikkö	

MERIYMPÄRISTÖTYÖN NEUVONANTAJARYHMÄ

Yhteistyön edistämiseksi ja tiedon jakamiseksi säätiön meriympäristötyöllä on neuvonantajaryhmä, jonka jäsenet ovat: **Johanna Buchert** (LUKE), **Michaela Ramm-Schmidt** (BSAC), **Leif Schulman** (SYKE), **Esa Nikunen** (Helsingin kaupunki/ympäristöpalvelut), **Anja Nysten** (NEFCO), **Liisa Pietola** (MTK), **Helena Tuuri** (UM) ja **Liisa Rohweder** (WWF). Neuvonantajaryhmän puheenjohtajana toimii John Nurmisen Säätiön hallituksen jäsen **Kaisa Olkkonen**. Muut säätiön edustajat ovat toimitusjohtaja **Annamari Arrakoski-Engardt** ja hallituksen puheenjohtaja **Juha Nurminen**.

TYTÄRYHTIÖ BALTIC SEA SERVICES

SIIRSIMME TUOTEMYYNNTITOIMINTAMME säätiön täysin omistamaan tytäryhtiöön Baltic Sea Services Oy:hyn (BSS) vuoden 2020 lopussa. Tarkoituksena on erottaa säätiön yleishyödyllinen työ ja hyväntekeväisyystoiminta kaupallisesta toiminnasta entistä selkeämmin.

Tytäryhtiö keskittyy säätiön kirjojen ja ekologisesti kestävien fanituotteiden myymiseen sekä palvelu- ja liiketoiminnan kehittämiseen säätiön työn tukemiseksi.

Baltic Sea Services Oy:n myynnin, markkinoinnin ja liiketoiminnan kehittämisestä vastaa **Sonja Karjalainen**. Yrityksen hallituksen puheenjohtajana toimii **Tommi Juusela** ja muut hallituksen jäsenet ovat **Eeva Ahdekivi**, **Annamari Arrakoski-Engardt** sekä **Hannu Syrjänen**.

OSAOMISTUSYHTIÖ YHTEINEN PERINTÖ OY

PERUSTIMME VUONNA 2020 yhteiskunnallisen yrityksen, Yhteinen Perintö Oy:n, yhteistyössä Suomen museoliiton hallinnoiman FMA Creations Oy:n kanssa.

Yhteinen Perintö Oy:n visio on olla kulttuuriperinnön digitaalisten palveluiden ensisijainen toimittaja. Yhtiön tavoitteena on auttaa museoita menestymään digitaalisessa toimintaympäristössä, koota kaikkien suomalaisten museoiden digitaaliset sisällöt samaan paikkaan sekä tuoda museopalvelut kuluttajien käyttöön ajasta ja paikasta riippumatta.

Yhtiön Digimuseo.fi -palvelussa pääsee tutustumaan virtuaalisesti museoiden kokoelmiin joko

itsenäisesti tai oppaan johdolla. Yhteinen Perintö Oy omistaa lisäksi Seinätön museo- ja Kysy museolta -palvelut sekä John Nurmisen Säätiön Loki-hankkeessa kehitetyn lokistories.fi -palvelun.

Yhteinen Perintö Oy:n henkilöstöön kuuluu liike-toimintajohtaja **Tom Selänniemi**, liiketoimintapäällikkö **Anne Mäkijärvi**, kehittämisasiantuntija **Janne Tielinen** ja projektikoordinaattori **Saara Oksanen**.

Yrityksen hallituksen puheenjohtajana toimii Tom Selänniemi, varapuheenjohtajana **Annamari Arrakoski-Engardt** ja hallituksen muina jäseninä **Juho Lipsanen**, **Hanno Nevanlinna**, **Jonna Tamminen** sekä **Ville Availa**.

5 KYSYMYSTÄ ITÄMERESTÄ

John Nurmisen Säätiön meriympäristöjohtaja **Marjukka Porvari** ja kulttuurituottaja **Elina Tuomarila** vastaavat Itämerta koskeviin ajankohtaisiin kysymyksiin.

1 MITEN ITÄMERI VOI?

Marjukka: Itämeren tila on parantunut monilla merialueilla viimeisen kymmenen vuoden aikana, mutta etenkin Itämeren pääallas, jonka pohjasta suurin osa on kuollutta ja hapetonta, on edelleen huonossa kunnossa. Itämeren pääaltaalta meillekin ajoittain virtaavat ravinnepitoiset vedet huonontavat myös oman merialueemme tilaa.

Suomenlahdella rehevöityminen on selvästi vähentynyt johtuen Venäjällä tehdyistä merkittävistä päästövähennyksistä. Sen sijaan Saaristomerellä oman maataloutemme ravinnekuormitus on heikentänyt rannikko-vesien tilaa.

Elina: Merellinen elämäntapa ja siihen kytkeytyvä kulttuuri eivät ole muusta yhteiskunnallisesta kehityksestä irrallisia saarekkeita. Saariston ja rannikon yhteisöt ylläpitävät ja kehittävät perinteisiä ja uusia merellisiä elinkeinoja ja tapoja. Merellisen elämäntavan säilyminen on sidoksissa meriluonnon hyvinvointiin. Vesialueiden rakentaminen, ympäristömyrkyt, rehevöityminen tai mikromuovit eivät ole myönteisiä signaaleja sellaisesta hyvinvovasta merestä, jossa myös kulttuuri voi kukoistaa.

2 MIHIN ITÄMERI-TOIMIIN NYT OLISI KESKITYTTÄVÄ JA MIKSI?

Marjukka: Itämereen kunnallisista ja teollisista jätevesistä tulevaa ravinnekuormitusta on onnistuttu leikkaamaan merkittävästi viimeisten 40 vuoden aikana. Samalla suurimmaksi haasteeksi on noussut maatalous, jonka päästöt eivät ole vähentyneet vaan päinvastoin monilla alueilla lisääntyneet. Ongelmana on erityisesti alueellisesti keskittynyt intensiivinen eläintuotanto, jonka seurauksena maaperään kertyy ylimääräisen lannan mukana fosforia.

Suomessa Itämereen päätyvästä ihmisperäisestä fosforikuormituksesta 70 % ja typpekuormituksesta 50 % tulee maataloudesta. Viime vuosina on myös selvinnyt, että metsätalouden hajakuormitus on aiemmin tiedettyä suurempaa sekä typen että fosforin suhteen.

Elina: Paikallisten yhteisöjen ponnisteluja oman alueensa kulttuuriperinnön ja ympäristön pelastamiseksi tulee arvostaa. Paikallinen, sukupolvelta toiselle siirtynyt tieto on tärkeää eikä se saa hukkuu valtavirtakulttuurin alle.

Lisäksi sisävesien ja merialueiden ekologinen ja kulttuurinen yhteys tulee yhä paremmin tunnistaa. Ymmärrystä eri osapuolten välillä tulee lisätä ja vastakkainasettelua purkaa. Ihmistieteiden ja luonnontieteiden välinen yhteistyö tulee nähdä arvokkaana osana Itämeren suojelutoimia.

3 JOS SAISIT ESITTÄÄ YHDEN TOIVEEN POLIITTISILLE PÄÄTTÄJILLE, MIKÄ SE OLISI?

Marjukka: Toivoisin, että moninaisten yhteiskunnallisten haasteiden ja ympäristöongelmien keskellä poliittiset päättäjät jaksaisivat toimia myös Itämeren ja sisävesien hyväksi. Ilmastonmuutoksen aikana merensuojelu tuntuu usein jäävän altavastaajan asemaan, vaikka omien rannikko- ja sisävesiemme tila on juuri se asia, johon voimme omilla toimillamme konkreettisesti vaikuttaa. Valtion rahoittama Vesiensuojelun tehostamisohjelma on ollut hyvä aloite tähän suuntaan, mutta myös eri sektoreiden, kuten maatalouden, rahoituksessa olisi tärkeää pitää ilmastonmuutoksen lisäksi vesiensuojelu keskeisesti mukana.

Elina: Kulttuurinen näkökulma tulee nostaa vesienhoidon alueellisten, valtakunnallisten ja kansainvälisten ekologisten ja taloudellisten tavoitteiden rinnalle. Teemoja ei tule tarkastella erillisinä tai vastakkaisina kokonaisuuksina. Vesien käytön ja hoidon historiaa sekä tulevaisuutta tulee tarkastella ja edistää yhdessä vesien kulttuuriperinnön kanssa.

5 MITÄ OPPEJA VOISIMME VIEDÄ MAAILMALLE?

Marjukka: Suomesta voisi viedä maailmalle ratkaisukeskeistä, yhteistyöhön ja suurimpiin päästöläheteisiin keskittyvää pragmaattista toimintatapaa, jossa suomalaisille ominaiseen tyyliin puhutaan vähemmän ja tehdään enemmän. Näin olemme kansakuntana hoitaneet oman merialueemme pelastamista. Leville käyttökelpoisen fosforin päästöt vähenivät Suomenlahdella 75 % vain kymmenessä vuodessa, mitä voi pitää merensuojelun maailmanennätyksenä. Taustalla on kaksi toimenpidettä, joissa suomalainen julkinen ja yksityinen sektori olivat keskeisesti mukana: Pietarin jätevesien tehostettu puhdistus ja Fosforitin lannoitetehtaan jättimäisten päästöjen ohjaaminen käsittelyyn. Tarjoamalla muille maille pientä apua ja

4 MIKÄ JO TEHTY TEKO ON OLLUT ITÄMEREN KANNALTA VAIKUTTAVIN?

Marjukka: Kaikkein vaikuttavin Itämeren suojeluteko on ollut Venäjän Laukaanjoella sijaitsevan Fosforitin lannoitetehtaan päästöjen puhdistaminen. Lannoitetehtaan jätekipsivuoren ympäristöstä tuli pahimmillaan Suomenlahteen vuodessa tuhansia tonneja lievien kasvua ruokkivaa fosfaattifosforia.

Venäläiset rakensivat vain muutamassa kuukaudessa puhdistusjärjestelmän, jolla koko jättipäästö ohjattiin puhdistukseen. Jotta järjestelmän toiminnasta voitiin olla varmoja kaikissa olosuhteissa, säätiö tilasi yhdessä EuroChemin kanssa puhdistusjärjestelmälle vielä ulkopuolisen auditoinnin. Viime vuosina koko tehtaan vesikierto on suljettu ja vaaraa ravinnepäästöistä ei enää ole, koska puhdistetut jätevedet ohjataan lannoitetehtaan typpiprosessiin.

Elina: Suomessa työskennellään laadukkaasti, tutkituun tietoon perustuen, niin sisävesillä, rannikkoalueilla kuin merellä. Tämä hiljainen ja pitkäjänteinen työ kantaa lopulta hedelmää. Ihmiset ymmärtävät vesistöjen vaativan hoitotoimenpiteitä luonnon monimuotoisuuden suojelemiseksi. Tämä näkyy esimerkiksi vesiluontoon liittyvän talkookulttuurin vilkastumisena.

kannustusta voimme saada heidät investoimaan merkittäviin ratkaisuihin päästöjen vähentämiseksi.

Elina: Suomessa toimii erinomainen sekä vesienhoitoon että kulttuuriympäristötyöhön keskittyneiden järjestöjen ja yhteisöjen verkosto. Verkostot ovat esimerkkejä ruohonjuuritason työstä, jolla vesialueitamme ja niihin liittyvää kulttuuriperintöä pidetään yllä ja kehitetään. Suomalaiset verkostot voivat toimia innoittavana ja ratkaisukeskeisenä esimerkkinä muille maailman vesialueille. Säätiömme yhteistyö kotimaisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa mahdollistaa Itämeren pelastustoimien mallintamisen myös muille alueille.

TOIMINTAMME

MERIYMPÄRISTÖ

Itämeren suurin ongelma on ravinteiden, kuten fosforin ja typen, liiallisesta määrästä aiheutuva rehevöityminen. Rehevöityminen heikentää meriluonnon tilaa. Toteutamme konkreettisia Itämeren pelastustoimia ravinteiden vähentämiseksi sekä rehevöitymisen ja luontokadon pysäyttämiseksi.

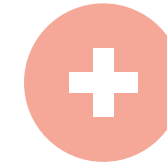
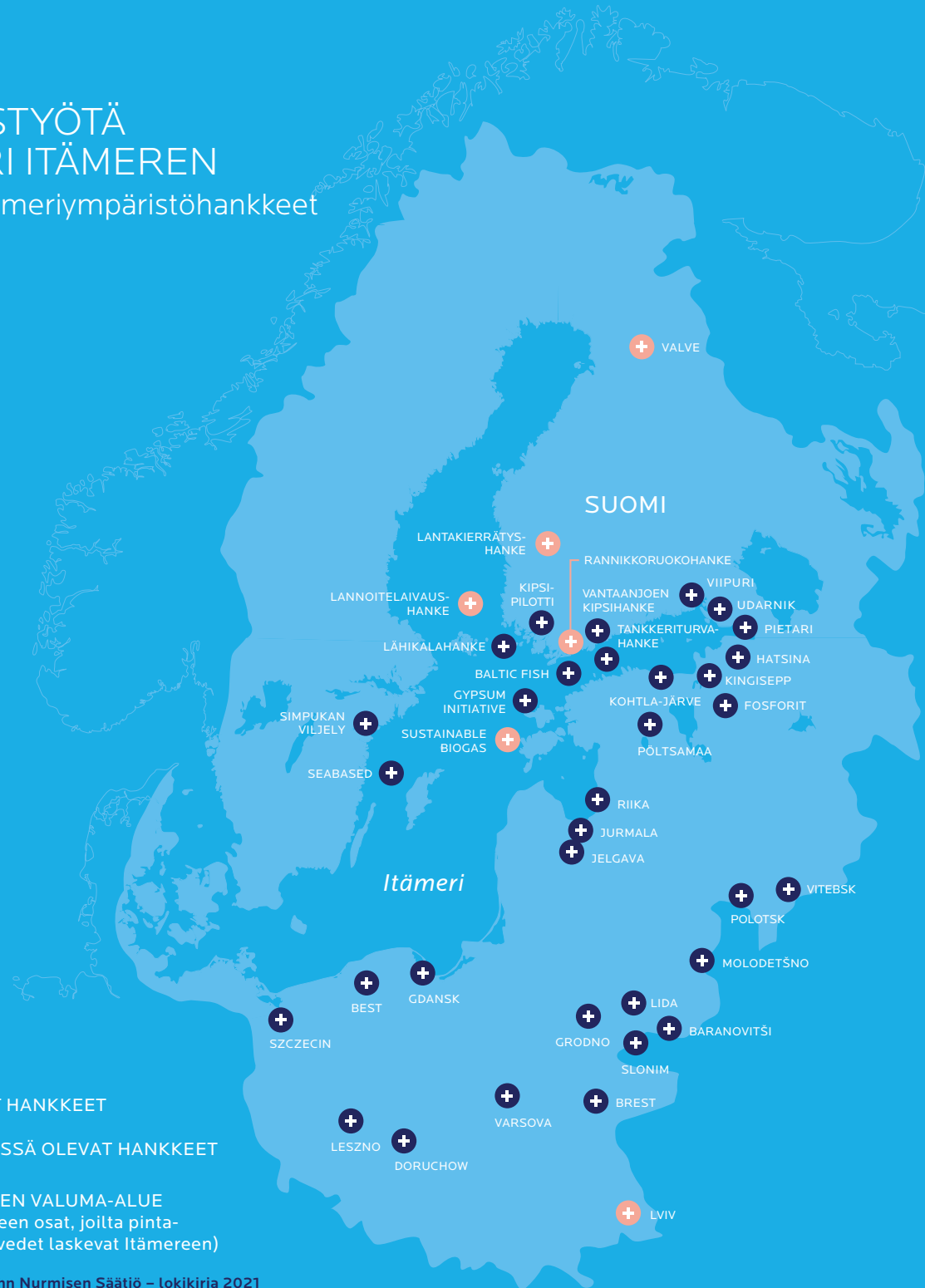
MERIYMPÄRISTÖHANKKEISSAMME VÄHENNETÄÄN:

- **MAATALOUDEN RAVINNEPÄÄSTÖJÄ**
Pääosa Itämereen ihmistoiminnan seurauksena päätyvästä ravinnekuormituksesta syntyy maataloudessa. Pelloilta ravinteet kulkeutuvat jokien mukana tai suorina päästöinä rannikkovesiin.
- **KUNNALLISTEN PUHDISTAMOIDEN JA TEOLLISUUDEN RAVINNEPÄÄSTÖJÄ**
Ravinteita päätyy Itämereen teollisuuden ja kaupunkien jätevesien myötä niin kutsuttuna pistekuormituksena.
- **SISÄISTÄ RAVINNEKUORMITUSTA**
Itämereen maalta tulevaa kuormitusta on onnistuttu viime vuosikymmeninä leikkaamaan, mutta merenpohjiin varastoituneet, maalta tulleet ravinteet hidastavat meren toipumista niin sanottuna sisäisenä ravinnekuormituksena.
- **METSÄTALOUDEN RAVINNEPÄÄSTÖJÄ**
Metsätalouden vesistökuormitusta aiheuttavat etenkin kunnostusojitukset, lannoitukset sekä uudistushakkuut ja niihin liittyvä maanmuokkaus. Merkittävää on myös vanhoilta ojitusalueilta valuva, vuosikymmeniä jatkuva kuormitus.

YHTEISTYÖTÄ YMPÄRI ITÄMEREN

– säätiön meriympäristöhankkeet

- VALMIIT HANKKEET
- KÄYNNISSÄ OLEVAT HANKKEET
- ITÄMEREN VALUMA-ALUE
(mantereen osat, joilta pinta-
ja pohjavedet laskevat Itämereen)

VALVE-METSÄHANKE

RATKOMME TURVEMAIDEN METSIEN VESISTÖKUORMITUSONGELMAA

Suometsiin kohdistuu merkittäviä käyttö-
paineita, koska ojitusalueiden puusto on tu-
lossa harvennus- ja uudistusikään. Metsien
hyödyntäminen kasvattaa samalla myös
päästöjä vesistöihin. Neljäsosa Suomen
metsistä kasvaa turvemaiden alueella, ja Perämeren
valuma-alueella osuus on vielä huomatta-
vasti suurempi. Siksi turvemaiden met-
sätalouden vesiensuojelua parantamalla
voidaan merkittävästi pienentää vesistöihin
päätyvää kuormitusta.

”**METSÄTALouden VESISTÖKUORMITUS** on suu-
rempaa kuin aiemmin arvioitiin. Erityisesti ojitetuilta
turvemailta valuu vesistöihin ravinteita, kiintoainetta
ja humusta. Metsätalouden vesistövaikutukset näky-
vät sisävesien lisäksi myös Itämeressä”, hankkeen pro-
jektipäällikkö **Anna Saarentaus** kertoo.

Testaamme VALVE-hankkeessa uutta vesiensuo-
jelman toimintamallia Pohjois-Pohjanmaalla Tilanjoella
yhteistyössä Metsähallituksen kanssa. Valuma-alueel-
la on metsäojitettua turvemaata sekä Metsähallituksen
Luontopalvelujen hoidossa oleva luonnonsuojelualue.

Paikallinen Rokua-Paljakan metsänhoitoyhdistys
laatii koko valuma-alueen kattavan metsätalouden
vesienhoidon suunnitelman. Suunnittelussa hyödyn-
netään uusimpia tutkimustuloksia metsätalouden ve-

siensuojelusta ja sovitetaan yhteen metsien eri käyt-
tömuotojen ja vesiensuojelun tavoitteita.

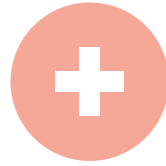
”Kun vesienhoidon suunnitteluun otetaan alusta
asti mukaan laaja kokonaisuus valtion monikäyttö-
metsiä, suojelualueita ja yksityismetsänomistajien
maita, voidaan löytää vaikuttavimmat vesiensuojelu-
toimet. Yksityismetsänomistajille korvataan vesien-
suojelun tehostamisesta aiheutuvia lisäkustannuksia
sekä kompensoidaan suojelusta mahdollisesti aiheu-
tuvien tulonmenetyksiä”, Saarentaus kertoo.

Hankkeen tarkoituksena on säilyttää luontoar-
voiltaan ainutlaatuinen Tilanjoki nykyisessä, erin-
omaisessa kunnossa.

Paikallisten ja alueellisten vesiensuojeluhyötyjen
lisäksi hanke tuottaa tietoa siitä, miten maanomistajia
kannustetaan mukaan useiden tilojen yhteiseen ve-
siensuojelun suunnitteluun. VALVE-hankkeen koke-
muksia ja tuloksia voidaan hyödyntää tulevaisuudessa
maanlaajuisesti, kun metsätalouden kannustinjärjes-
telmää uudistetaan kohti monitavoitteista suometsien
hoitoa ja vesiensuojelun kannalta välttämättömien
toimien toteuttamista.

Toteutamme vuonna 2021 käynnistyneen VAL-
VE-metsähankkeen yhteistyössä Metsähallituksen ja
Tilanjoen valuma-alueen metsänomistajien kanssa.
Hanketta rahoittavat John Nurmisen Säätiö, Metsä-
hallitus sekä maa- ja metsätalousministeriö ja ympä-
ristöministeriö osana Maa- ja metsätalouden vesien-
hallinnan edistämisen hankeavustuksia. Avustusta
hallinnoi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.

LANTAKIERRÄTYSHANKE

LANTAA SIIRTÄMÄLLÄ VÄHENNÄMME MEREN REHEVÖITYMISTÄ

Maatalous on tällä hetkellä merkittävin Itämeren ravinne päästöjen aiheuttaja. Sen osuus Itämeren rehevöittävästä ihmisperäisestä fosforikuormituksesta on 70 prosenttia, Saaristomerellä jopa 87 prosenttia. Yksi keskeinen syy kuormitukseen on lannan kertyminen eläintuotantoalueille. Lantakierrätys-hankkeessamme ratkomme tätä ongelmaa yhdessä viljelijöiden ja tilallisten kanssa.

”ITÄMEREN TILAA huonontava ravinne-epätasapaino on syntynyt, koska runsaasti ravinnepitoista lantaa tuottava kotieläintuotanto on vahvasti keskittynyt ja tilojen yksikkökoot ovat kasvaneet. Lounais- ja länsirannikolla maatalous painottuu erityisesti sika- ja siipikarjatalouteen, pohjoisempana nautakarjatalouteen. Ravinteita kaipaava kasvintuotanto puolestaan painottuu muualle Suomeen”, hankkeen projektipäällikkö **Henri Nikkonen** kertoo.

Kun lannan mukana levitetään peltoon ravinteita yli kasvin tarpeen, ylimääräiset ravinteet huuhtoutuvat sateiden myötä vesistöihin ja edelleen Saaristomereen ja Selkämereen.

Lantaa lastataan Heikkilän tilalla Ruskossa.

Lantakierrätys-hankkeessa kotieläintuotannon lannan sisältämät ravinteet hyödynnetään siellä, missä ravinteista on puutetta. Fokuksessa on erityisesti fosfori, jota eläintiloilla muodostuu kasvien tarpeen suhteen liikaa ja joka on keskeisin rehevöitymistä kiihdyttävä ravinne.

TUKEA VILJELIJÖILLE

Meillä Suomessa kasvinviljelyssä käytetään usein lantaravinteita edullisempia mineraalilannoitteita. Koska lannan siirtäminen ja levittäminen on mineraalilannoitteiden levittämistä kalliimpaa, ylimääräinen fosforipitoinen lanta ei vielä siirry helposti kotieläintilalta kasvinviljelytilalle.

”Maatalouden kuormitus ei ole yksittäisen viljelijän tai tilallisen syy, vaan muutosta tarvitaan koko yhteiskunnan tasolla. Lannan siirtämiseksi ei valitettavasti vielä ole olemassa toimivaa kierrätystukea, jolla voitaisiin tasata mineraalilannoitteiden ja lantaravinteiden hintaeroa. Sellainen tarvittaisiin pikaisesti”, Nikkonen sanoo.

YLI KAKSI TONNIA LANTAFOSFORIA SIIRRETTY ELÄINTILOILTA KASVITILOILLE

Säätiön Lantakierrätys-hankkeessa on kehitetty toimintamallia ja tukimuotoa, joka kannustaisi laajemmin tilojen väliseen yhteistyöhön ja lantafosforin vesistöystävälliseen hyödyntämiseen. Tätä työtä on tehty yhdessä kotieläintuottajien, kasvinviljelijöiden, alan tutkijoiden ja muiden asiantuntijoiden kanssa.

”Olemme etsineet sopivia eläin- ja kasvitilapareja, joiden välillä on siirretty prosessoitua fosforipitoista kuivaa lantaa. Vuosina 2020–2021 hankkeessa on ollut mukana Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Pirkanmaan alueelta useita kasvintuotanto- ja sikatiloja, joiden välillä lantafosforia on siirretty yli 2 000 kiloa”, Nikkonen kertoo.

Sekä lannanluovuttajina toimineet kotieläintuottajat että vastaanottajina mukana olleet kasvinviljelijät ovat kokeneet hankkeen tärkeänä. Kotieläintilojen näkökulmasta kumpuaa tarpeesta käsitellä syntyvät lantamäärät vastuullisesti. Kasvinviljelytiloilla lanta hyödyttää viljelijää suoraan taloudellisesti vähentäen mineraalilannoitteiden tarvetta. Lannan mukana peltomaahan saadaan samalla lisää orgaanista ainesta, mikä parantaa maaperän kasvukuntoa.

Gypsum Initiative

VALMISTUNUT 2021

PELTOJEN KIPSIKÄSITTELY on todettu tehokkaaksi vesiensuojelukeinoksi. Levitimme Gypsum Initiative -hankkeessa tietoa peltojen kipsikäsitteystä sekä selvitimme menetelmän soveltuvuutta Itämeren alueen maissa. Loimme hankkeessa myös kipsikäsitteilyn mahdollistavat viljelijöiden, tutkijoiden ja viranomaisten yhteistyöverkostot Baltian maihin, Puolaan, Tanskaan, Ruotsiin ja Ahvenanmaalle. Hankkeen avulla toteutettiin kipsikokeiluja Itämeren alueella sekä valmisteltiin kipsin laajamittaisempaa käyttöä ja sen saamista kansallisiin maatalouden tukiohjelmiin.

Toteutimme hankkeen yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen ja Helsingin yliopiston kanssa. Ympäristöministeriö rahoitti hanketta ulkoministeriön myöntämällä Itämeren, Barentsin ja arktisen yhteistyön määrärahalta.

Rannikoruokohanke

KÄYNNISSÄ

RANTARUOVIKOITA NIITTÄMÄLLÄ voimme torjua luontokatoa, poistaa Itämeren rehevöittäviä ravinteita ja tuottaa ilmastoystävällistä, turvetta korvaavaa raaka-ainetta muun muassa kasvualustoisiin, kuten puutarhan multatuotteisiin.

Rannikoruokohankkeen tavoitteena on vauhdittaa ruokomassan hyödyntämistä ja jatkojalostusta, korjuuyrittäjyyden kasvua sekä alan liiketoimintamallien rakentumista niin, että tulevaisuudessa ruokoa voidaan hyödyntää kestävästi ja markkinaehtoisesti.

Vuonna 2021 niittoja toteutettiin yhteistyössä Metsähallituksen ja ELY-keskusten kanssa. Alalle saatiin uusia yrittäjiä muun muassa turvealalta. Myös jatkojalostajien kiinnostus ruokomateriaalin hyödyntämiseen on kasvussa. Rannikoruokohankkeessa niitettyä ruokoa testataan osana multatuotteita Biolan Oy:ssä, Kekkälä Oy:ssä ja Kiteen Mato ja Multa Oy:ssä.

ILKKA VUORINEN

Baltic Fish

VALMISTUNUT 2021

KÄYNNISTIMME BALTIC FISH -hankkeessa markkinavetoisen särkikalajien hoitokalastuksen Ruotsissa ja Ahvenanmaalla. Särkikalajien kestävä hoitokalastus vähentää Itämeren rehevöitymistä sekä tarjoaa kuluttajille uuden vesistö- ja ilmastoystävällisen proteiinin lähteen. Baltic Fish -hankkeessa pyydettiin yhteensä 54 tonnia särkikalaa, jonka kautta Itämerestä poistettiin noin 400 kg fosforia.

Teimme hankkeessa tiivistä yhteistyötä paikallisviranomaisien kanssa: loimme yhdessä säännöt kestäväälle hoitokalastukselle sekä kalastuskäytäntöjen valvomiselle. Lisäksi onnistuimme lisäämään kuluttajien ja tuottajien kiinnostusta särkikalajoja kohtaan. Suurtalouskeittiöiden ja kotitalouksien käyttöön syntyi kolme erilaista särkikalatuotetta ja uusia tuotteita on suunnitteilla.

Toteutimme hankkeen yhteistyössä Race For the Balticin, Guldhaven Pelagiskan, Rädda Lumparnin ja Ålands Fiskerförbundin kanssa. Hanketta osarahoitti Suomen ja Ruotsin valtioiden Baltic Sea Action Plan -rahasto, jota hallinnoi pohjoismainen ympäristöhoitusyhtiö NEFCO.

SEABASED

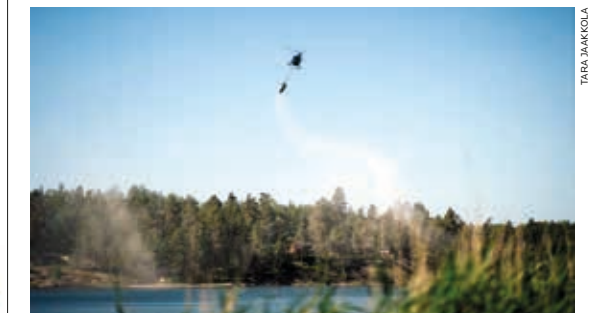

VALMISTUNUT 2021

ARVIOIMME JA ETSIMME SEABASED-hankkeessa keinoja, joilla voitaisiin poistaa mereen jo kertynyttä fosforia. Pilottoimme hankkeessa uusia menetelmiä pienimuotoisesti ja paikallisesti. Osa kokeiluista menetelmistä todettiin hyvinkin lupaaviksi, mutta yksikään ei sellaisenaan vielä ole valmis käytettäväksi laajassa mittakaavassa.

SEABASED-hankkeen tulokset tarjoavat tietoa erilaisten sisäistä ravinnekuormitusta vähentävien toimenpiteiden toteuttamismahdollisuuksista, niiden seurannasta ja kustannustehokkuudesta. Kokosimme tiedon kehitystarpeista sekä kunkin toimenpiteen hyödyistä ohjeistukseksi, jota voidaan vastaisuudessa hyödyntää Itämeren suojelussa. Tietoa tarvitaan, kun päätetään Itämeren suojelun keskeisistä tavoitteista ja keinoista.

Johtamamme SEABASED-hankkeen yhteistyökumppaneina toimivat Varsinais-Suomen ELY-keskus, Ahvenanmaan maakunnan hallitus, Ahvenanmaan kalankasvattajayhdistys, Tukholman yliopisto ja Itä-Götanmaan lääninhallitus. Hanketta rahoitti EU:n Interreg Central Baltic -ohjelma.

TARA JAAKKOLA

Lannoitelaivaushanke

KÄYNNISSÄ

SELVITÄMME JA EHKÄISEMME lannoitekuljetuksiin liittyviä päästöriskejä. Hankkeen tavoitteena on vähentää Itämeren alueella syntyviä ravinnepäästöjä ottamalla käyttöön lannoitelaivausta ja lastiruumien pesuun liittyviä hyväksi havaittuja tekniikoita. Välitämme hankkeessa kerätyn tiedon ympäristöviranomaisille, jotta ravinnepäästöjen ehkäisy voitaisiin huomioida entistä paremmin lannoitesatamien luvituksessa ja valvonnassa.

Edistämme hanketta yhdessä alan toimijoiden, kuten satamien, varustamoiden ja lannoitteiden valmistajien kanssa. Pyrimme viemään Suomessa kerätyjä oppeja muihin Itämeren maihin.

Sustainable Biogas

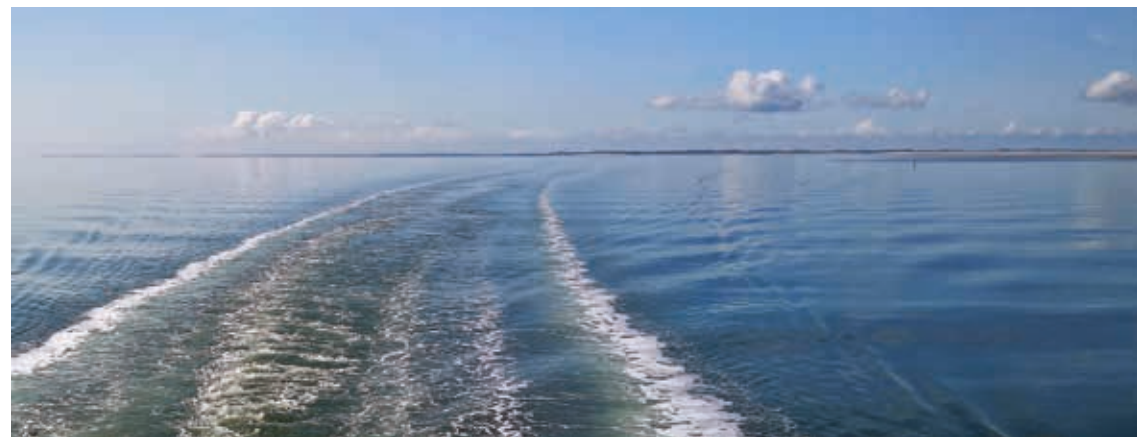

KÄYNNISSÄ

BIOKAASU ON ilmastoystävällinen energiamuoto. Se voi kuitenkin aiheuttaa riskin ravinteiden pääsemisestä vesistöihin, jos tuotannossa syntyvien mädätteiden ja biokaasulaitosten jätevesien käsittelyä ei ole suunniteltu huolellisesti. Sustainable Biogas -hankkeen tavoitteena on edistää biokaasun tuotannon kestävyyttä vesiensuojelun näkökulmasta ja vähentää ravinnepäästöjä sen koko elinkaaren aikana.

Luomme biokaasulaitoksille ja viranomaisille ravinnevirtojen hallintaa parantavia työkaluja ja toimintatapoja. Hankkeen tuloksia voidaan hyödyntää muun muassa suunnittelussa ja biokaasulaitosten ympäristölupien antamisessa koko Itämeren alueella. Lisäksi hanke edistää biokaasun tuotannosta syntyvien ravinnepitoisten mädätteiden kestävää ja turvallista hyödyntämistä kierrätyslannoitteina.

Toteutamme hankkeen yhteistyössä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry:n, Latvian valtiollisten ympäristöpalvelujen sekä Latvian biokaasuyhdistyksen kanssa. Hanketta rahoittaa EU:n Interreg Central Baltic -ohjelma.

MONIKASCHROEDER

Lvivin biokaasuhanke

KÄYNNISSÄ

HANKKEESSA RAKENNETAAN tehostettu fosforinpoisto Ukrainan Lviviin valmistuvan biokaasulaitoksen jätevesille. Kaupunki on Itämeren valuma-alueella, ja haluamme varmistaa, ettei biokaasuntuotannon raaka-aineena käytettävän lietteen sisältämä fosfori päädy rehevöittämään Itämerta. Tehokkaan fosforinpoiston avulla voidaan estää noin 170 tonnin vuosittainen fosforipäästö vesistöihin. Puhdistusjärjestelmän rakentaminen on tarkoitus käynnistää vuoden 2022 aikana, mutta työn alkaminen on epävarmaa Ukrainassa syttyneen sotatilanteen vuoksi. Seuraamme tilannetta.

Toteutettujen hankkeiden seuranta

Seuraamme aktiivisesti muun muassa Venäjällä ja Valko-Venäjällä jo päättyneitä puhdistamohankkeita, joissa olemme olleet rahoittajana tai toteuttajana. Seuraamme lisäksi eri hankkeissa tuottamiemme politiikkasuositusten ja ohjeistusten jalkautusta ja siirrämme eteenpäin hankkeissa kertynyttä, Itämeren suojelun kannalta keskeistä tietoa.

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Osallistumme monipuolisesti merien pelastamisen ja ympäristökriisin ympärillä käytävään yhteiskunnalliseen keskusteluun.

EUROOPAN UNIONIN YHTEINEN MAATALOUSPOLITIikka JA CAP-KANNANOTTO

SUOMI LÄHETTI vuoden 2021 lopussa EU-komissiolle ehdotuksensa vuosien 2023–2027 maaseutuohjelmaksi. CAP-ohjelmaan sisältyvät korvaukset maataloustuottajille ovat merkittävin keino maatalouden rehevöittävien valumien vähentämiseksi 2020-luvulla. Ohjelman kanssa samanaikaisesti valmistellaan vesistöjen kannalta keskeinen fosforiasetus.

Kävimme vuoden 2021 aikana aktiivista vuoropuhelua sekä poliittisten päättäjien että virkamiesten kanssa ja ehdotimme Itämeren kannalta elintärkeitä muutoksia ohjelmaan: kipsikäsittelyyn ja lantaongelman ratkaisuun tulisi ohjata rahoitusta. Ne ovat vesistöjemme näkökulmasta välttämättömiä maatalouden tukitoimenpiteitä. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää ylimääräisten lantaravinteiden purkuun Saaristomeren ja Selkämeren valuma-alueilta.

MERIYMPÄRISTÖHANKKEIDEN TULOKSIEN JALKAUTUS

VEIMME AIESSA työssämme havaittuja teollisuusjätevesien luvitukseen liittyviä merkittäviä puutteita tiedoksi Euroopan komissiolle ja vaikutimme lupakäytäntöjen muuttamiseen EU:ssa. SEABASED-hankkeessa kokosimme merentutkimuksen huippuasiantuntijoita yhteisiin työpajoihin pohtimaan Itämeren sisäisen ravinnekuorman hallinnan keinoja. Lopputulemana syntynyt riskinarviointikehikko sisällytettiin osaksi HELCOM:in Itämeren sisäiseen ravinnekuormaan puuttuvien toimien ohjeistusta.

Kävimme vuoden 2021 aikana aktiivista vuoropuhelua sekä poliittisten päättäjien että virkamiesten kanssa.

KUNTAVAALIT 2021

HALUSIMME TARJOTA ehdokkaille ja äänestäjille Itämeren ja sisävesien kannalta tärkeät kuntavaaliteemat. Kannustimme poliitikkoja toimimaan vesistöjen hyväksi ja kansalaisia äänestämään ympäristön kannalta tärkeisiin muutoksiin sitoutuneita ehdokkaita. Järjestimme myös kaikille avoimen vaalipaneelin verkon välityksellä. Vaaliteemoihin ja paneeliin voit tutustua osoitteessa johnnurmisenasaatio.fi/kuntavaalit2021.

Vuoden 2022 aikana jatkamme nykyisiä ja aloitamme uusia meriympäristöhankkeita Itämeren rehevöitymistä ja luontokatoa vähentääksemme.

Meriympäristötyö vuonna 2022

UUODEN 2022 AIKANA jatkamme nykyisiä ja aloitamme uusia meriympäristöhankkeita Itämeren rehevöitymistä ja luontokatoa vähentääksemme. Meriympäristötyömme painopisteenä on edelleen ulkoisen ravinnekuormituksen leikkaaminen. Lisäksi kehitämme uutta painopistealuetta Itämereen päätyvien haitallisten aineiden, kuten kemikaalien ja lääkeaineiden, päästöjen vähentämiseksi.

Hanketyön ohella seuraamme Itämeren ympäristökysymyksiä sekä mahdollisuuksia vaikuttaa niihin. Toimimme aloitteellisenä yhteiskunnallisena vaikuttajana ja pidämme esillä Itämeren suojelun prioriteetteja Itämeren suojelukomissio HELCOMissa, kotimaassa sekä EU-foorumeilla.

Käymme aktiivista vuoropuhelua ympäristöhallinnon ja poliittisten päätöksentekijöiden kanssa.

Työstämme Itämeren suojelukomissio HELCOM:issa teollisten jätevesien käsittelyä koskevien suositusten laajentamista koko Itämeren aluetta koskeviksi politiikkasuosituksiksi. Lisäksi jatkamme muun muassa Puolan fosforikipsikasoihin, Itämeren pahimpien kuormittajien hot spot-listaan sekä laivojen ruumanpesuvesikysymyksiin liittyvää kansainvälistä vaikuttamistyötä.

Lisäksi kokoamme ja edistämme vesistönsuojelulle tärkeitä teemoja kevään 2023 eduskuntavaaleja silmällä pitäen.

TOIMINTAMME

MERIKULTTUURI JA TIEDONVÄLITYS

Kerromme Itämereen liittyviä tarinoita innovatiivisesti ja elämyksellisesti. Haluamme vahvistaa niin rannikon kuin sisävesienkin asukkaiden meri-suhdetta erilaisten Itämeri-aiheisten mediasisältöjen, näyttelyiden ja tapahtumien avulla.

Merikulttuurityömme tavoitteena on toimia inspiroivana ja osallistavana esimerkkinä muille Itämeren maille. Haluamme yhdistää kotimeremme alueella asuvat ihmiset valtioiden rajat ylittäväksi Itämeri-yhteisöksi.

Tuotamme uudenlaisia taiteen ja tieteen välisiä kohtaamisia sekä puhuttelevia sisältöjä. Tavoitteenamme on, että kulttuuri, ekologia, politiikka, talous ja yhteiskunta ovat aidossa vuorovaikutuksessa.

LASSI HENRIKSSON

Minun Itämereni -podcast

PODCAST-SARJAMME ANTAA äänen ihmisille, joille Itämeri on ammatti, elämäntapa tai intohimo. John Nurmisen Säätiön toimitusjohtajan **Annamari Arrakoski-Engardt**in juontamassa podcastissa tavataan muun muassa meribiologi, sukeltaja, kilpapurjehtija, luontokuvaaja ja luotsausjohtaja. Vuonna 2021 julkaisimme neljä podcast-jaksoa.

ITÄMERI PUHUU

KOLMIOSAINEN ITÄMERI PUHUU -sarjamme kokoaa eri alojen asiantuntijat keskustelemaan Itämeren suojelua ja kulttuuria koskevista ajankohtaisista aiheista. Tuotamme uudenlaisia yhteiskunta-alojen välisiä kohtaamisia ja osallistavaa keskustelua. Tavoitteenamme on, että kulttuuri, ekologia, politiikka, talous ja yhteiskunta ovat aidossa vuorovaikutuksessa. Keskusteluserjaa moderoi säätiön toimitusjohtaja Annamari Arrakoski-Engardt.

Järjestimme ensimmäisen Itämeri puhuu -tilaisuuden 1.12.2021 Kansallismuseossa ja verkon välityksellä. Illan teemana oli *Tieto, kuvittelu ja valta*. Aiheesta keskustelivat Helsingin Sanomien vastaava päätoimittaja **Kaius Niemi**, Luonnonvarakeskuksen erikoistutkija **Antti Iho**, liikenne- ja viestintäministeri **Timo Harakka** sekä professori **Laura Kolbe**. Keskusteluserja on osa säätiön 30-vuotisjuhlaohjelmaa ja se jatkuu vuonna 2022.

Kirjat

SÄÄTIÖN KUSTANNUSTOIMINTA käynnistyi perustamisvuonna 1992 ja olemme julkaisseet jo lähes 50 meren historiasta ja kulttuurista kertovaa kirjaa. Vuonna 2021 ilmestyivät teokset *Vaarallisilla vesillä – Salakuljetusta ja seprakauppaa Suomenlahdella*, *Meren muisti – Havets minne*, *Arktinen ruletti* sekä *Nautiluksesta Arandaan – Suomalaisen merentutkimuksen tarina*.

Nautiluksesta Arandaan -teos kokoaa ensimmäistä kertaa suomalaisen merentutkimuksen historian yksiin kansiin. Kirja seuraa merentutkimuksen ja sitä tekevien organisaatioiden vaiheita sekä auttaa ymmärtämään pitkäkestoisen tutkimustyön merkityksen osana globaalia ympäristökeskustelua.

Arktinen ruletti on puolidokumentaarinen seikkailuroomaani Luoteisväylän löytämisestä. Tarinat arktiselta mereltä tekevät näkyväksi sen, miten paljon arktinen meri on muuttunut alle 200 vuodessa. Ilmastolämpenemisen vuoksi purjehduskelpoiseksi muuttunut Luoteisväylä oli ennen lähes mahdoton kuljettava jääesteiden vuoksi.

Vaarallisilla vesillä kertoo Suomenlahden ulkosaariston asukkaiden arjesta ja kekseliäisyydestä ankaran luonnon ja yhteiskunnallisten mullistusten armoilla. Teos käsittelee ajanjaksoa 1800-luvun jälkipuolelta toiseen maailmansotaan asti.

Kaksikielinen **Meren muisti – Havets minne** esittelee **Raimo Sundelinin** vuosikymmenten aikana taltioimia luontokuvia. Kuvat paljastavat, miten lounaisen saariston elämä ja luonnon monimuotoisuus ovat muuttuneet aikojen saatossa. Valokuvien tarinoita rikastuttavat Sundelinin kirjaamat havainnot saaristoluonnon vuodenaajoista ja ominaispiirteistä.

Itämeripäivä

Juhlistamme Itämeripäivää vuosittain elokuun viimeisenä torstaina erilaisten tapahtumien ja tempausten parissa. Ta-voitteenamme on innostaa ihmiset nauttimaan ainutlaatuisesta kotimerestämme sekä tekemään konkreettisia tekoja sen hyväksi. Juhlinnan lisäksi Itämeripäivän tarkoituksena on lisätä tietoa meren monimuotoisesta luonnosta, kulttuurista ja historiasta.

VUONNA 2021 ITÄMERIPÄIVÄÄ VIETETTIIN KUUDESSA MAASSA JA YLI 20 KAUPUNGISSA

Itämeripäivän viettäminen ei olisi mahdollista ilman sen aktiivista kumppanijoukkoa. Vuonna 2021 juhlapäivän rakentamisessa oli mukana yli 220 kumppania, jotka järjestivät yhteensä yli 200 merellistä tapahtumaa ja tekoa.

Päivän ohjelmatarjontaan lukeutui muun muassa konsertteja, näyttelyitä, työpajoja, luentoja, elokuvia, teatteriesityksiä, liikuntaa, Itämeren antimilla herkkuttelua, rantojen siivoustalkoita sekä lukuisia muita aktiviteetteja.

Sen lisäksi, että Itämeripäivää juhlittiin Suomessa 17 kaupungissa, päivää vietettiin myös Venäjällä, Liettuassa, Latviassa, Virossa ja Ruotsissa.

ITÄMERIPÄIVÄN KUMPPANIKSI?

Itämeripäivän kumppanuus on ilmaista ja kutsumme kaikki mukaan viettämään päivää itselleen sopivalla tavalla. Kumppaniksi voi ryhtyä siis vaikkapa koulu, yritys, järjestö, mediatalo tai kaupunki. Mitä laajemmalle sana Itämeripäivästä leviää, sitä enemmän saamme Itämeren asiaa ja etua esille! Tutustu osallistumistapoihin osoitteessa itämeripäivä.fi.

ILKKA VUORINEN

Itämeripäivän aikana tarjottiin yhteensä yli 307 000 Itämeriystävällistä ruoka-annosta. Särjen, lahnan, silakan, muikun ja ahvenen syöminen on helppo keino taistella vesien rehevöitymistä vastaan.

MARKKU SAHA, PAAPUURI OY, MERIMESTÄ, REPOSAARI

Satakunnan Pelastuslaitos järjesti Itämeripäivänä öljyntorjuntanäytöksen.

ILKKA VUORINEN

Itämeripäivän kumppanit järjestivät monipuolista ohjelmaa myös eri-ikäisille lapsille ja nuorille. Lapset pääsivät muun muassa askartelemaan kalamagneetteja ja jäälaivoja, kuuntelemaan satuja, kalastamaan, seikkailemaan vesistöaiheisella tehtäväradalla ja seuraamaan merellistä balettia.

JUSSI VIRKKUMAA

Turussa Aurajoen varrella koettiin Itämeripäivänä upea kulttuurielämys. Tunnelmallisessa ulkoilmakonsertissa nähtiin Luontosinfonia-elokuva Turun filharmonisen orkesterin säestämänä.

"Itämeren alueella on purjehdittu, kalastettu ja käyty kauppaa vuosisatoja. Meri on tarjonnut ja tarjoaa monille elannon ja mahdollisuuksia. Kotimeremme historia ja kulttuuriperintö, myös vedenalainen, elää yhteiskunnassamme edelleen monimuotoisena ja rikkaana.

Itämeri on kaunis mutta samalla yksi maailman saastuneimmista merialueista. Ilmastomuutos kiihdyttää ongelmia. Itämerta suojellaan monin tavoin ja uusia keinoja keksitään. Suojelutoimia tulee määrätietoisesti jatkaa ja edistää. Meidän tehtävämme on pitää huolta, että oma kotimeremme säilyy käyttökelpoisena myös lapsillemme ja lapsenlapsillemme.

Itämeri ansaitsee oman nimikkopäivän. John Nurmisen Säätiön vuonna 2019 käynnistämä, elokuun viimeisenä torstaina vietettävä Itämeripäivä juhlistaa Itämeren hienoa tarinaa ja tulevaisuutta. Säätiö on kutsunut mukaan jokaisen meistä. Itämeripäivä onnistuu yhteisvoimin, ja kaikki voivat osallistua omalla tavallaan."

– Tasavallan presidentti Sauli Niinistö

25.8.2022

ITÄMERI PÄIVÄ

ÖSTERSJÖDAGEN ♦ BALTIC SEA DAY

www.itämeripäivä.fi

#itämeripäivä
#östersjödagen

#balticseaday

Museo ja kokoelmat

MERITAIDE-, MERIANTIIKKI ja antiikkikarttakokoelmamme keskittyvät löytöretkeilyyn, merenkulun ja kartografian historiaan. Vuonna 2021 kokoelmamme oli esillä Satakunnan museon Kartalla ollaan -näyttelyssä suuremmalla laajuudella kuin missään aiemmin. Näyttelyssä tutustuttiin karttoihin ja kartografian historiaan 1400-luvulta aina nykypäivään asti. Esillä oli karttoja, atlaksia, karttapalloja sekä tutkimusretkiin liittyvää aineistoa kokoelmistamme.

Merimuseomme sijaitsee Pasilassa, jossa vierailijaryhmät pääsevät tutustumaan kokoelmiemme parhaimmistoon. Vuonna 2021 otimme joitakin vierailijaryhmiä vastaan, mutta koronatilanteen vuoksi museotoimintamme keskittyi lähinnä verkkonäyttelyihin.

Kokoelmiemme helmiin pääsee tutustumaan virtuaalisesti Museoliiton kanssa perustamassamme Digimuseo.fi -palvelussa. Tuotamme Digimuseoon myös vaihtelevia näyttelyitä. Vuonna 2021 vaihtelivat näyttelyt olivat suomalaisten merimuistoja avaava *Muistojen meri / Minnenas hav* sekä Suomen lounaisen saariston luontoa esittelevä *Meren muisti / Havets minne*. Toteutimme näyttelyt sekä suomeksi että ruotsiksi.

Meren maa -hanke

MEREN MAA -HANKKEEN tarkoituksena on lisätä tietoutta saariston ainutlaatuisesta kulttuurista sekä meren ja sen ekosysteemin haavoittuvuudesta. Hanke pohjautuu kustantamaamme *Meren maa* – Havets land -teokseen ja se on rahoitettu Weisell-säätiön tuella. Vuonna 2021 toteutimme hankkeessa Saaristomeren luontoa ja kansanperinnettä esittelevän VR-kokemuksen. Matka meren maa -virtuaalikokemus on lainattavissa maksutta yritysten, museoiden ja muiden organisaatioiden käyttöön.

Merikulttuurityö vuonna 2022

VUONNA 2022 jatkamme Itämeren tarinan kertomista ja ihmisten merisuhteen vahvistamista podcastien, kirjojen, näyttelyiden ja tapahtumien avulla. Esittelemme säätiön kokoelmia merimuseossa sekä verkon välityksellä Digimuseo-palvelussa. Tuotamme Digimuseoon myös uuden suomalaisesta merentutkimuksesta kertovan näyttelyn. Lisäksi jatkamme Itämeripäivän kehittämistä ja koordinoimista. Tavoitteena on kasvattaa juhlapäivän kansainvälisyyttä sekä saada mukaan uusia kumppaneita kotimaasta.

Järjestämme kaikille avoimen Itämeri puhuu -keskustelutilaisuuden keväällä teemalla *Ylirajainen ja pinnanalainen* ja syksyllä teemalla *Sama meri meissä kaikissa*. Kevään keskustelu kokoaa yhteen kansainvälisiä asiantuntijoita puhumaan Itämerestä monikanallisten yhteyksien ja verkostojen merenä. Itämeren pelastamisessa ekologinen, kulttuurinen, poliittinen ja taloudellinen vaikutus kietoutuvat kokonaisuudeksi, jossa jokainen osa vaikuttaa toisiinsa. Nostamme esiin muun muassa, millä tavoin Itämeren merenpäällinen suojelutyö ja pinnanalaiset suojeluverkostot toimivat huolimatta erilaisista poliittisista tai taloudellisista jännitteistä.

Sama meri meissä kaikissa -tilaisuus käsittelee Itämerta maiden ja ihmisten välisenä kulttuuripiirinä. Keskiöön nousee ihmisen ja meren välinen suhde. Pohdimme tunnesiteen merkitystä meren suojelutyössä ja tarkastelemme kansainvälistä meriyhteis-

työtä valtioiden, kulttuuri-instituutioiden ja ruohonjuuritasen toimijoiden näkökulmista.

Itämeri puhuu -tilaisuuksien ohella jatkamme sisällöllistä yhteistyötä merihistoriallisten yhdistysten, suomalaisten ja kansainvälisten merimuseoiden sekä muiden sidosryhmiemme kanssa. Vuonna 2022 aloitamme hankeyhteistyön Helsingin kaupunginorkesterin ja Helsingin kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa. Musiikin meri -hankkeen tavoitteena on vahvistaa lasten Itämeri-suhdetta kulttuurin keinoin.

Julkaisutoimintamme jatkuu kolmen uuden teoksen voimin. Näistä kaksi myydään tytäryhtiö Baltic Sea Service Oy:n kautta ja kolmas, merikulttuuria käsittelevä essee, on juhlavuosilahja sidosryhmillemme. Tietokirjailija **Marjo T. Nurmisen** essee julkaistaan suomen- ja englanninkielisenä. Esseen avulla nostamme merikulttuuritutkimuksen yhteiskunnalliseksi puheenaiheeksi ja aloitamme aktiivisen keskustelun Itämeren alueen yliopistojen kanssa.

Esseen ohella julkaisemme **Jukka Ahosen** ja **Janne Sundellin** kirjoittaman ja **Pekka Turusen** valokuvien kuvitetun tietokirjan *Kalastajien kyydissä Itämerellä*. Teoksessa avataan kalastuselinkeinoon ja kalakantojen nykytilaa. Syksyllä ilmestyvä **Otto Latvan** ja **Maarit Leskelä-Kärjen** kirja *Tove ja meri* avaa **Tove Janssonin** suhdetta Itämereen niin saaristolaiselämän kuin taiteenkin näkökulmasta.

YRITYSYHTEISTYÖ

PÄÄYHTEISTYÖKUMPPANEINAMME toimivat vuonna 2021 Fortum, Kotimaan Energia, Moomin Characters, Orion, Roschier, Sanoma, Supercell, Yara ja Ålandsbanken.

Itämeri sai kumppaneidemme avulla näkyvyyttä ja kuuluvuutta useissa paikoissa, kuten kauppakeskuksissa ympäri maan Mall Voicen tuella, merellisissä tapahtumissa, valtakunnallisten lehtien ja verkkoalustojen julkaisuissa muun muassa Sanoma Media Finlandin tuella, sosiaalisen median vaikuttajien viestintäkanavissa, elokuvateattereissa sekä Nelosen Diili TV-ohjelman hyväntekeväisyysjaksossa.

Lisäksi Talisker Whiskey Atlantic Challenge -kilpailuun osallistunut Two Rowing Finns -kaksikko keräsi soudullaan varoja säätiön ja Pidä Saaristo Siistinä ry:n Itämeri-työlle. Merkittävän rahallisen lahjoituksen ohella soututempauksella saatiin näkyvyyttä tärkeille Itämeri-teemoille.

Yrityskumppanimme osallistuivat myös aktiivisesti vuoden 2021 Itämeripäivään tekemällä lahjoituksia, järjestämällä tapahtumia sekä toteuttamalla erilaisia Itämeri-tekoja.

Tule mukaan Itämeren pelastusjoukkoihin! ♥

Tukemalla työtämme yrityksesi on mukana varmista-
massa Itämeren puhtaamman tulevaisuuden ja meren
tarinoiden siirtymisen tuleville sukupolville. Yhteis-
työmme myötä saat tietoa Itämerestä ja hankkeistam-
me, katsauksia meren kiehtoviin tarinoihin sekä löydät
samat arvot jakavia ihmisiä.

#MEIDÄNMERI-KAMPANJA

Yhteistyössä Moomin Charactersin kanssa toteutta-
mamme #MEIDÄNMERI-kampanja onnistui kerää-
mään yli miljoona euroa Itämeren hyväksi.

Vuoden 2020 alussa startannut kampanja päättyi
kesällä 2021. Olemme käynnistäneet kampanjassa
kerättyjen varojen turvin uusia hankkeita, ratkoneet
Itämeren visaisia ongelmia sekä laajentaneet nykyis-
tä toimintaamme. Lahjoitusvaroilla on tuettu muun
muassa Lannoitelaivaus-hanketta, Muistojen meri
-hanketta, Lantakierrätyshanketta ja Rannikkoruo-
kohanketta. Lisäksi tieto Itämerestä, sen voinnista ja
kulttuurista kulkeutui ympäri maailman kansainväli-
sen muumi-yhteisön tietoisuuteen.

#MEIDÄNMERI-kampanja palkittiin vuoden va-
rainhankintatekona ja varainhankintajohtaja **Erkki
Salo** vuoden pitchaajana Finnish Comms Awards -kil-
pailussa.

”

ROSCHIER

”KOSKA TOIMIMME sekä Suomessa
että Ruotsissa, Itämeren hyvinvointi ja
merellisen kulttuurin vaaliminen on meille ja
henkilöstöllemme yhtä tärkeää lahden molemmin
puolin. Meitä meri ei erota vaan yhdistää –sehän
on kirjaimellisestikin yhteinen meremme. Siksi
tuntuu luontevalta ja hyvältä antaa panoksensa
meren suojelemiseksi tekemällä yhteistyötä
vakuuttavan toimijan kanssa. Olemme läheltä
saaneet seurata John Nurmisen Säätiön
toiminnan kehitystä ja olemme vaikuttuneita
säätiön saavutuksista.”

Ami Paanajärvi, Partner, pro bono -työstä
vastaava osakas, Roschier Asianajotoimisto

fortum

”SUURI KIINNOSTUS uusiutuvaa energiaa
– ja etenkin aurinkosähköä – kohtaan jatkaa
kasvuaan. Sähkön myyjänä haluamme myös
jatkossa olla puhtaan energian edelläkävijä ja
tarjota asiakkaillemme 100 % auringolla tuotettua
Aurinkovalintaa. Jatkamme John Nurmisen
Säätiön tukemista Aurinkovalinnan kautta – sekä
meille että asiakkaillemme on tärkeää tehdä
ympäristöystävällisiä valintoja ja tukea hyviä
tekoja.”

Niina Timisjärvi, Business Manager,
Fortum

ÅLANDSBANKEN

”YMPÄRISTÖPROJEKTIEIN TUKEMINEN
on ollut osa toimintaamme jo yli 20 vuotta.
Itämeriprojektilla pyrimme parantamaan
lähimeremme tilaa rahoittamalla hyviä ideoita
ja lisäämällä tietoutta. Haluamme myös
mahdollistaa pitkäjänteisen yhteistyön Itämeren
johtavien toimijoiden kanssa.”

Anne-Maria Salenius, Ålandsbanken
Suomen johtaja

TOKMANNI

”TOKMANNI TUKEE John Nurmisen Säätiötä
mielellään erityisesti siksi, että säätiön
toteuttamat Itämeren suojelutoimet ovat
konkreettisia ja vaikuttavia. Itämeri valuma-
alueineen myös koskettaa suurta osaa
asiakkaistamme. Asiakkaidemme on ollut helppo
osallistua kampanjaan valitsemalla Pisara-tuote,
ja kasvattaa lahjoituspottia yhdessä meidän
kanssamme”

Terhi Uusitalo, vastuullisuuden
projektipäällikkö, Tokmanni

TUKIJAMME JA KUMPPANIMME 2021–2022

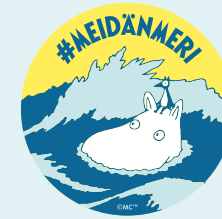

020202 Palvelut Oy, Aaltoilla Ry, Aarni Henkilöstö Oy, Acolad Finland Oy, Ajr Solutions Oy, Alandia Försäkring Abp, Algol Oy, Amua Oy, Archipelago Sea Jazz, Arkkitehtitoimisto Hmv Oy, Asianajotoimisto Roihu Oy, Autosalpa Oy, Avarc Arkkitehdit Oy, Aventure Partners Oy, B&T Automaalaamo Oy, Balance-Team Oy, Baltic Yachts Oy Ab Ltd, Be Wtr Oy, Biodelly Oy, BMH Technology Oy, Botnia Print Oy Ab, Caverion Oyj, Cf Rannikko Oy, Desico Oy, Dnv Finland Oy Ab, Eficode Oy, Extreme Consulting, Fibox Oy Ab, Finneko Oy, Golden Oriol Oy Ab, Helsingin Juhlaviikot, Hopkins Oy, Hotel Rantapuisto, Howden Finland Oy, Hyxo Oy, K. Hartwall Invest Oy Ab, Kaupan Koti Oy, Kiinteistönvälitys Nina Julkunen Lkv Oy, Kiitoskauppa Oy, Kind Optical Oy, Kirjoittavat Generalistit Oy, Kirkkonummen 1. Apteekki, Kl-Lämpö Oy, Konventsstyrelsen Vid Gym, KSF Media , Labnet Oy, Lem-päälän Keskus Apteekki, Lindec Suomi Oy, Lindström Oy, Lions Club Kaarina, Loimaan 1. Apteekki, Lrv Corp Oy, Maisterin Saaristopalvelu Oy, Man In Van Oy, Meriuimarit Ry, Metroauto Oy, Mezzoforte Oy, Ms Maria Sun Of A Beach Oy, Namia Oy, Népra Oy, Nettix Oy, Nextup Oy / Quriiri, Nipromec Oy, Nokeval Oy, Norilo Consulting Oy, Nylund Group, Ocean Ladies, Osmia Oy, Oy Consylva Ab, Parker Hannifin Ab, Pikku Delfiinit Oy, Porin Satama, Porvoon Seurakuntayhtymä, Prima Shipping Group, Primehotels Oy/Hotel Rantapuisto, Printscorpio Oy, Prominent Finland Oy, Quattro

♥ **Kiitämme lämpimästi** kaikkia
meille lahjoituksen tehneitä sekä pro bono
-työtä ja palveluita lahjoittaneita.
Avullanne työmme jatkuu!

Mikenti Group Oy, R & B Licensing Ab, Recognis Oy, Recycle Joy Finland, Rejlers Finland Oy, Safety Reflector Finland Oy, Satatuote Oy, Sigge Arkkitehdit Oy, Suomen Laki Ja Veropalvelu, Suomen Palautuspakkaus Oy, Suomen Standardisoimisliitto Sf, Suomen Teollisuussijoitus, Suomen Uusiomaavo Oy, Suomen Vero- Ja Lakipalvelut Oy, Viaporin Tuoppi, Suomenlinnan Pursiseura Ry, Superson Oy, Superyellow Design Oy, Tapaturmavakuutuskeskus TvK, Tiede-lehti, Tiede Luonto -lehti, T-Media Oy, Tomra Oy Ab, Travelcargo International Removals, Turku Energia, Turun 1x Apteekki, Vaasan Ytiopisto, Verdane Foundation As, Vessilä Oy Ab, Wieser Oy, Viking Line Abp, YTM-Industrial Oy, Åbo Underrättelser

© MOOMIN CHARACTERS™

#MEIDÄNMERI-KAMPANJAAN OSALLISTUNEET YRITYKSET JA YHTEISÖT

Abloy Oy, Accepta Oy, Adexi A/S, Adlibris Ab, Akateeminen Kirjakauppa, All Things Commerce Oy, Anglo Nordic, Arvokonseptit Oy, Automatia Pankkiautomaatit Oy, Bagz Sweden Ab, Barbo Toys Aps, Berner Osakeyhtiö, Blue House Oy, Bonge Oy, Bonnier Carlesen Bokförlag/ Bonnierförlagen Ab, Borås City Samverkan, Cappelen Damn As, Centrumledningabolaget Örebro Ab, Cuddlings Ab, Dazzler Media United, Delipap Oy, Docover Oy, Dream & Sleep Inc, Dunk.Fi, Egmont Publishing Ab, Ekelund, Linneväveriet I Horred Ab, Emendo Oy, Emma Klingenberg, Eurokangas Oy, Eventer Media, Fazer Makeiset, Finnair Shops, Finkino Oy, Fiskars Home Oy Ab, Foto Eva Roos, Förening Littfest, Förlaget M Oy, Harmaja 10 Oy / Skipperi, Haupt Lakrits Ab, Helsingin Mylly Oy, Helsinki-Filmi Oy, Hinza Ab, Hotel Vesileppis, HSL, Idea Resepti Oy, Ilmapalloskeskus, Into Kustannus Oy, Itella Estonia Oü, Jt-Line Oy, Junior Productions Ab, Karto Oy, Klippan Yllefabrik Ab, Kobra Design, Kompass-lehdet, Kotka Maretarium Oy, Kovanen Capital Oy, Kupilka Plasthill Oy, Kustannusosakeyhtiö Otava, Lina Simons Helsinki Oy Ab, Lähde Holding Oy, Makia Clothing Ltd, Marina Networking Oy Venepesurit, Martinex Oy, Martinsen As, Max Burgers Ab, Melaja Oy, Merikeskus Vellamo / Plootu, Messukeskus, Metso Outotec Oyj, Mikebon Oy, Mitt & Ditt Underbara Liv Ab, Modern House As, Moomin Characters, Moomin.Com, Muumimailma, Muurla Design Market Oy, Naantalin kaupunki, Nordic Etrade Ab, Nordic Moneta Oy, Nordicform As, Nordqvist Oy, Norvigrope Norway As (Nordic Form), Novita Oy, Nvrlnd Norteck Invest As, Opadii Oü, Opto Design Ab, Orion Oyj, Orkla Care Ab (Cederroth International Ab), Oslo Skiltmaler, Otava Oppimisen Palvelut, Otavamedia Oy, Oy Essity Finland Ab, Oy Finlayson Sisustustekstiili, Paletti Oy, Pelling Torghandlare R.F., Peruna & Co, Oy, Piironki Oy, Pluto Produkter Ab, Popomax Ab, Posti Group Oyj, Prisma, Pro Martat Ry /Martha Club, Putinki Oy, Real Snacks, Reebok, Reima Oy, Rätt Start Ab, Saaristouutiset, Saintex Oy, Sanoma Media Finland Oy, Sanoma Oyj, Sarpaneva Watches Oy, Showroom Finland Oy, S-Market, Sokos, Sony Music Entertainment Sweden Ab, St1 Oy, Statens Maritima Och Transporthistoriska Museer, Stockholms Stads Kulturförvaltnings/ Stockholms Stadsbibliotek, Stockmann Oyj, Suomen Partiolaiset, Suomen Viikkouutiset, Supercell, Svenska Österbottens Förbund För Ubildning Och Kultur, Söderby-Boden Oy Ab, Tactic Games Nelostuote Oy, Tallink Silja, Tammi, Tampere-Talo, Tarmo Söderbo-Boden, Teaterföreningen, Tosa, Transmeri, Travelcargo International Removals, Unilever Finland Oy, Ingman, Venemestari-lehti, Vigmostad & Björke As, Västnyländska Kultursamfundet R.F., Wackes Finnish Branch, Wasa Teater, William Morris Gallery, Wsoy Werner Söderström Ltd, X-Mare Ab Oy

SÄÄTIÖN TOIMINNAN RAHOITUS VUONNA 2021

SÄÄTIÖ RAHOITTAA toimintansa lahjoitusvaroilla, avustuksilla, julkisella rahoituksella sekä vuokraus- ja sijoitustoiminnan tuotoilla. Säätiö kustantaa edelleen kirjoja osana tiedonjulkistamistyötään, mutta valmiiden kirjojen myynnistä vastaa säätiön uusi tytäryhtiö Baltic Sea Services Oy (s. 9), joka perustettiin loppuvuodesta 2020. Vuonna 2021 varainhankinnan lahjoituksista valtaosa annettiin säätiön koko toiminnan hyväksi. Lahjoitusten avulla säätiö voi varmistaa toimintansa kasvun, kehittymisen ja jatkuvuuden.

Säätiön varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut on kerrottu tuloslaskelmassa Merikulttuuri- sekä Meriympäristöhankkeet kohdissa sivulta 45 alkaen. Merikulttuurin toiminnan kulujäämä vuonna 2021 oli -249 470 euroa (-302 148 euroa vuonna 2020). Meriympäristö -hankkeiden tilikauden alijäämä oli kokonaisuutena -341 837 euroa (-192 508 euroa vuonna 2020). Säätiön tuloslaskelmassa tilikauden ylijäämä rahastosiirtojen jälkeen vuonna 2021 oli 1 480 294 euroa (3 162 663 euroa vuonna 2020).

Varainhankinnassa saatiin lahjoituksia meriympäristöhankkeille (aikaisemmin Puhdas Itämeri -hankkeet) vuonna 2021 835 150 euroa (955 103 euroa vuonna 2020) ja merikulttuurille 53 430 euroa (21 636 euroa vuonna 2020). Varainhankinnan tuotot hankkeille siirrettyjen lahjoitusten jälkeen vuonna 2021 olivat 2 479 923 euroa (2 721 675 euroa vuonna 2020). Sanoma Oyj:ltä saatiin lahjoituksena mediatilaa yhteensä noin 150 000 euron arvosta. Varainhankinnan kulut vuonna 2021 olivat 738 092 euroa (573 720 euroa vuonna 2020). Kuluihin sisältyy mm. mediatilakuluja, palkkakuluja ja varainhankintakampanjoiden ja varainhankinnan digialustojen kehityskuluja. Lisäksi säätiö on kehittänyt ja rakentanut kuukausilahjoittamisen sekä muun yksityisen varainhankinnan eri muotoja. Varainhan-

kinnan tulos kulujen ja toimintaan kohdentamisen jälkeen oli 1 741 830 euroa (2 147 955 euroa vuonna 2020).

Säätiön taseen loppusumma tilikauden 2021 lopussa oli 16 342 446 euroa (14 973 513 euroa vuonna 2020). Oma pääoma oli 15 891 447 euroa (14 554 327 euroa vuonna 2020).

MERIKULTTUURIN RAHOITUS JA KULUT

Säätiön kirjamyynnin tuotot vuonna 2021 olivat 210 924 euroa (90 203 euroa vuonna 2020). Kirjamyynnin tuotoissa 2021 näkyy kirjavaraston myyminen kokonaisuudessaan tytäryhtiö Baltic Sea Services Oy:lle. Merikulttuuriin kohdennettuja lahjoituksia saatiin 53 430 euroa (21 636 euroa vuonna 2020) ja avustuksia 29 511 euroa (70 482 euroa vuonna 2020).

Merikulttuurin kulut olivat 548 337 euroa (489 352 euroa vuonna 2020). Kulttuuritoiminnan kulut koostuvat julkaisutoiminnan 231 262 euroa (176 981 euroa vuonna 2020) ja digi- ja fyysisten näyttelyiden kuluista sekä mm. Matka Meren Maahan -VR-kokemuksen ja Itämeri puhuu -keskustelutarjan kuluista sekä Digimuseo.fi -palveluun luoduista uusista sisällöistä. Julkaisutoiminnan pääpaino oli uusien kirjojen tuotantokustannuksilla. Tuotantokustannukset muodostuvat mm. kuvaoikeushinnoista, kirjailijoiden palkkioista ja painokustannuksista. Kokoelmien kulut olivat 73 432 euroa (71 913 euroa vuonna 2020) käsittäen diginäyttelyiden työstämisen. Säätiön kokoelmaa ei kartutettu vuonna 2021. Säätiön kokoelmien arvo taseessa oli 735 897 euroa.

MERIYMPÄRISTÖHANKKEIDEN RAHOITUS JA KULUT

Säätiön meriympäristöhankkeiden tuotot olivat yh-

teensä 1 215 590 euroa (1 582 349 euroa vuonna 2020). Säätiön saaman julkisen rahoituksen määrä vuonna 2021 oli 272 509 euroa (573 577 euroa vuonna 2020), joka koostuu EU:n rahoitusosuuksista sekä muista julkisista tuista hankkeille.

Itämeren suojeluun kohdennetut lahjoitukset ohjataan Puhdas meri II -rahastoon. Rahasto käsitellään säätiön omassa pääomassa erillisenä sidottuna rahastona, jonka pääomaa voidaan käyttää vain rahaston sääntöjen mukaiseen käyttötarkoitukseen. Rahaston pääoma 31.12.2021 oli 3 734 713 euroa (3 877 887 euroa vuonna 2020). Meriympäristöhankkeiden tilikauden alijäämä oli kokonaisuutena -341 837 euroa (-192 508 euroa vuonna 2020). Rahastosta käytettiin 143 174 euroa (-318 805 euroa vuonna 2020).

Säätiö sai vuonna 2020 merkittävän testamenttilahjoituksen. Tilinpäätöksessä 2020 testamentti on kirjattu tuotoiksi meriympäristöhankkeille. Vuoden 2021 aikana on selvinnyt, että lahjoitus on lahjoittajan tahdon tulkinnan mukaisesti siirrettävä yleislahjoitukseksi säätiölle. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä lahjoitusvarojen kirjaus on oikaistu. Lahjoituksen määrä vuonna 2020 oli 689 236 euroa.

Meriympäristöhankkeiden kulut vuonna 2021 olivat 1 557 427 euroa (1 774 857 euroa vuonna 2020). Projektituluihin sisältyy säätiön omien asiantuntijoiden ja viestinnän palkkakuluja, matkakuluja, asiantuntijapalveluita sekä hankkeiden investointikustannuksia.

SÄÄTIÖN VARAINHOITO

Säätiön varallisuutta hoidetaan suunnitelmallisen tuottavasti. Säätiö ei käy aktiivisesti kauppaa rahoitusmarkkinoilla lyhyen aikavälin voiton tavoittelumiseksi. Säätiön hallitus seuraa sijoitusten tuottoa

säännöllisesti kokouksissaan. Säätiön varainhoito kilpailutettiin syksyllä 2020 ja kilpailutuksen myötä omaisuudenhoitosalkku siirtyi vuoden 2020 lopussa Evlille lukuun ottamatta kiinteistörahastoa, joka päätettiin hyvän tulostason ja hajautuksen takia säilyttää eQ:ssa. Säätiön varallisuus on pyritty hajauttamaan vähäriskisiin sijoituksiin. Sijoitustoiminnan tulos oli vuonna 2021 oli normaali. Kulujen jälkeen sijoitustoiminnan tulokseksi jäi 653 468 euroa (1 900 284 euroa vuonna 2020).

VUOKRAUSTOIMINTA

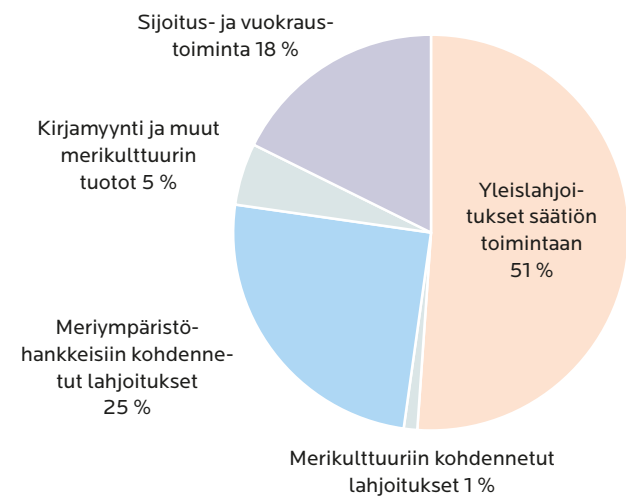
John Nurmisen Säätiö omistaa noin 12,90 % Kiinteistö Oy Pasilankatu 2 osakekannasta Länsi-Pasilassa. Huolintatalossa sijaitsevat myös säätiön toimitilat ja kokoelmat. Ne tilat, jotka eivät ole säätiön käytössä, ovat vuokrattuna. Vuoden 2021 lopussa säätiöllä oli edelleen vuokraamatonta tilaa 261,1 m². Vuonna 2021 vuokratuotot laskivat 128 672 euroon (154 804 euroa vuonna 2020) ja säätiön vuokraustoiminnan tulos putosi vuonna 2021 29 403 euroon (73 721 euroa vuonna 2020).

Keväällä 2021 Kiinteistö Oy Pasilankatu 2:n omistamasta kiinteistöstä aloitettiin tarjousneuvottelut, joiden perusteella kiinteistön markkinahinta on säätiön hallituksen aiempia arvioita matalampi. Neuvotteluiden perusteella hallitus on päättänyt kirjata 2021 tilinpäätöksen toimitilaosakkeiden tasearvoon 387 000 euron arvonalentumisen, mikä on esitetty vuokraustoiminnan kuluna. Toimitilaosakkeiden tasearvoksi jää arvonalennuksen jälkeen 709 119 euroa.

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖN YHTEISKULUT

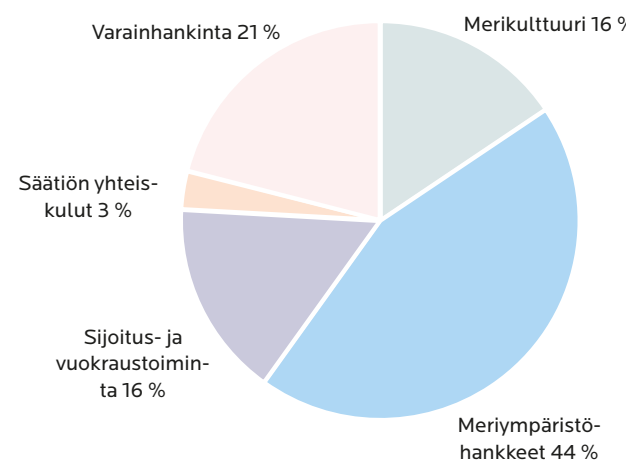
Säätiön yhteiskulut olivat yhteensä 109 274 euroa (145 837 euroa vuonna 2020), jotka koostuivat henkilöstö-

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖN TUOTTOJEN JAKAUTUMINEN VUONNA 2021

Säätiö rahoittaa toimintansa lahjoitusvaroilla, avustuk-silla, julkisella rahoituksella sekä vuokraus ja sijoitustoi-minnan tuotoilla. Merikulttuuritoiminnan vuoden 2021 tuotoista suurin osa koostuu kirjavaraston myynnistä uudelle, kirjamyyntiä varten perustetulle tytäryhtiölle. Sijoitustoiminnan sekä meriympäristöhankkeiden osal-ta vuosi 2021 on ollut melko tavanomainen. Säätiö pyr-kii keräämään lahjoitukset yleistahjoituksina tiettyihin hankkeisiin sidottujen lahjoitusten sijaan. Yleistahjoitus-ten avulla säätiö voi varmistaa toimintansa jatkuvuutta, mihin sisältyy myös merellisen kulttuurisisällön tuotta-minen. Kuvassa esitetään säätiön tuottojen jakautumi-nen vuonna 2021. Konsernitilinpäätöksen tiedot löyty-vät sivuilta 41–44.

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖN KULUJEN JAKAUTUMINEN VUONNA 2021

Säätiön vuoden 2021 toiminnasta valtaosa oli Itämeren suojelutyötä. Lahjoitetuista varoista ohjattiin vuonna 2021 John Nurmisen Säätiön varsinaiseen toimintaan ja hank-keisiin noin 66 %, ja varainhankintaan sekä hallintoon noin 33 %. Meriympäristöhankkeiden kulut vuonna 2021 olivat 1 557 427 euroa (1 774 857 euroa vuonna 2020). Projektikuluihin sisältyy säätiön omien asiantuntijoiden ja viestinnän palkkakuluja, matkakuluja, asiantuntijapalve-luita sekä hankkeiden toteuttamiseen liittyviä muita kus-tannuksia. Meriympäristöhankkeille saaduista lahjoituk-sista on vähennetty niitä koskeva osuus varainhankinnan kuluista. Säätiön yhteiskuluissa esitetään mm. hallituksen ja johdon palkkiot ja kulut. Sijoitus- ja vuokraustoiminnan kulut katetaan sijoitustoiminnan tuotoista, ei lahjoitusva-roista. Osa säätiön hankkeista on EU-rahoitteisia tai muu-ten julkisesti rahoitettuja. Kuvassa esitetään säätiön ku-lujen jakautuminen vuonna 2021. Konsernitilinpäätöksen tiedot löytyvät sivuilta 41–44.

kuluista 78 541 euroa (126 062 euroa vuonna 2020), sekä muista kuluista 30 733 euroa (19 775 euroa vuon-na 2020). Säätiön yhteiskuluissa esitetään mm. halli-tuksen ja johdon palkkiot ja kulut.

Säätiö ei ole antanut lähipiiriin kuuluville raha-lainoja eikä avustuksia. Kaikki liiketoimet lähipiirin välillä tapahtuvat markkinaehtoisesti käyvin arvoin ja säätiön etua ajatellen. Lähipiiritoiminta on doku-mentoitu sopimuksin. Lähipiiritapahtumat löytyvät tilinpäätöksestä.

SÄÄTIÖN HALLITUS JA HENKILÖSTÖ SEKÄ JOHDON JA HALLITUKSEN PALKKIOT

Toimitusjohtaja johtaa ja valvoo säätiön toimintaa. Säätiön hallitus on vastuussa säätiön tarkoituksen toteuttamisesta, toiminnan järjestämisestä ja säätiön varojen hoidosta.

Hallituksen muodostivat vuonna 2021: KTT **Eeva Ahdekivi**, kommodori, ST **Jukka Antero**inen, OTK, LL.M (Columbia University) **Tommi Juusela** (vpj.), KTM **Juho Lipsanen**, KTM, merenkulkuneuvos **Juha Nurminen** (pj.), OTK **Kaisa Olkkonen**, professori **Markku Ollikainen**, OTK, VT, eMBA **Marja-Leena Rin-kineva** ja OTK, ekonomi **Hannu Syrjänen**.

Hallitus kokoontui vuoden 2021 aikana 7 kertaa, joista 1 oli sähköpostikokous.

Vuonna 2021 säätiön toimitusjohtajalle ja hallituk-sen jäsenille maksettiin palkkaa ja palkkioita yhteen-sä 180 359 euroa (152 144 euroa vuonna 2020). Kaikki hallituksen jäsenet eivät ottaneet vastaan palkkiota hallitustyöskentelystä. Säätiön hallituksen puheen-johtaja ja varapuheenjohtaja ovat tehneet vertailun säätiöiden, yhdistysten ja yritysten hallitus- ja koko-uspalkkioiden suuruudesta ja tämän perusteella hal-lituksen näkemyksen mukaan hallituspalkkiot ovat tavanomaisia.

Säätiön palveluksessa oli vuoden 2021 aikana 19 henkilöä (s. 8). FT **Annamari Arrakoski-Engardt** on säätiön toimitusjohtaja. Uutena viestintäjohtajana elokuussa 2021 aloitti **Elina Lehtinen**, määräaikaisena

meriympäristöhankkeiden projektipäällikkönä aloitti kesällä **Henri Nikkonen** sekä määräaikaisena kulttuu-rituottajana syksyn ajan toimi **Hanna Ojamo**. Viestin-nässä syksyn harjoittelussa työskenteli **Helmi Pörhölä** ja osa-aikaisena varainhankinnan assistenttina **Meeri Näppilä**.

Säätiön toimintaa tukevat tärkeistä sidosryhmien edustajista ja asiantuntijoista kootut neuvonantaja- ja ohjausryhmät. Ryhmien jäsenet toimivat vapaaehtois-pohjalta eikä heille makseta kokouspalkkiota. Tiedot Meriympäristötyön neuvonantajaryhmästä löytyvät vuosikertomuksen sivulta 8.

OSAOMISTUSYHTIÖ YHTEINEN PERINTÖ OY

John Nurmisen Säätiö perusti vuonna 2020 yhteiskun-nallisen yrityksen, Yhteinen Perintö Oy:n, yhteistyös-sä Suomen museoliiton hallinnoiman FMA Creations Oy:n kanssa. Tiedot osaomistusyhtiöstä löytyvät vuo-sikertomuksen sivulta 9.

TYTÄRYHTIÖ BALTIC SEA SERVICES OY

Loppuvuodesta 2020 perustettu Baltic Sea Services Oy vastaa säätiön julkaisemien kirjojen myynnistä ja markkinoinnista. Tiedot tytäryhtiöstä löytyvät vuosi-kertomuksen sivulta 9.

Vuoden 2021 aikana rekrytoitiin liiketoiminnan kehityspäällikkö sekä siirrettiin säätiön verkkokauppa sekä muut myyntiä koskevat sopimukset yhtiölle. Sää-tiön kirjavarasto ostettiin markkinaehtoiseen hintaan. Logistiikkapalvelut kilpailutettiin ja logistiikkapart-nerina jatkaa Kirjavälitys Oy. Uutta tuoteportfoliota kehitettiin ja myyntiin saatiin jo säätiön logolla va-rustettu muki saippuan ja paperituotteiden joukkoon. Joulua kohden myynti kasvoi, vaikka jäi budjetoidusta 148 600 päätyen 100 881 euroon tuloksen ollessa -59 447 euroa.

TOIMINNAN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Koronapandemiasta huolimatta säätiö edisti menes-tyksellisesti käynnissä olevia hankkeita sekä aloitti ja

suunnitteli uutta toimintaa. Varainhankinnassa onnistuttiin erinomaisesti, ja säätiö ylitti vuodelle 2021 budjetoidun tuloksen. #MEIDÄNMERI-kampanja päättyi heinäkuun lopussa tuoden säätiölle pandemiasta huolimatta yhteensä yli 1,2 milj. euroa nostaen tietoisuutta Itämeren tilasta kansainvälisestikin.

Vuoden 2021 säätiön henkilökunta työskenteli pääosin etätoissa palaten syksyllä kahdeksi kuukaudeksi toimistoon nk. hybridityömalliin. Säätiössä tehtiin erilaisia toimenpiteitä etätyössä selviytymiseen ja jaksamiseen, mutta pandemian toinen vuosi laittoi monet tiimit koville, varsinkin niissä tiimeissä, joissa oli henkilövaihdoista tai sairastumisista johtuen resurssivajetta. Koronan mukanaan tuoma yleinen ilmiö henkilöstön liikkuvuudessa näkyi myös säätiössä.

Säätiön toiminnan rahoitus on pitkällä aikavälillä riippuvaista hyvästä sijoitustoiminnan tuloksesta. Pääomaa ei haluta syödä perustoiminnan rahoittamiseksi. Vaikka säätiö onnistui varainhankinnassaan vuonna 2021 ja nykyisten yrityskumppanuuksien valossa säätiön toiminnan rahoitus seuraavaksi kahdeksi vuodeksi on riittävä, on säätiön tärkeää tähdätä riittävän laajaan ja kestäväan lahjoittajapohjaan myös pitkällä tähtäimellä Itämeren suojelutoimenpiteiden vaatiessa yhä enemmän resursseja. Pandemian vaikutukset näkyvät säätiön taloudessa erityisesti vuoden 2021 vuokratuottojen pienentymisenä. Helsingissä on runsaasti tyhjää toimistotilaa ja uusia toimistorakennuksia valmistuu, joten kilpailu hyvistä vuokratuotoista on kovaa. Samaan aikaan yritysten tilatarve on muuttunut. Tällä hetkellä säätiöllä on yli 261,1 m2 vuokraamatta. Vuonna 2022 ei vielä tulla pääsemään kaikkien säätiön tilojen osalta täysiin vuokratuottoihin.

Säätiö keskittyy vaikuttaviin ja mitattaviin hankkeisiin. Toiminnan tavoitteellisuus ja tuloksellisuus

auttavat John Nurmisen Säätiötä erottumaan muista toimijoista. Säätiöllä on hyvä maine ja julkisuuskuva, mutta sen tunnettuus suuren yleisön keskuudessa on tyydyttävä – erityisesti suurten kaupunkien ulkopuolella, mikä on haastavaa erityisesti yksityisvarainhankinnassa. Säätiö panostaa jatkossakin tunnettuuden kasvuun, mahdollisimman tehokkaaseen toimintaan ja näkyvään viestintään. Säätiö kertoo lahjoitusvarojen käytöstä avoimesti ja läpinäkyvästi omissa ja yhteistyökumppaniensa kanavissa sekä mediassa. Säätiön toiminnallista luonnetta pyritään jatkossakin korostamaan.

Kirjojen myynti ja markkinointi siirtyi säätiön vuoden 2020 lopussa perustaman tytäryhtiön Baltic Sea Services Oy:n vastuulle. Tytäryhtiö keskittyy kirjojen myynnin ohella ekologisesti kestävien fanituotteiden myymiseen sekä palvelu- ja kehitysluoketoiminnan kehittämiseen säätiön työn tukemiseksi. Säätiön hallitus myönsi Baltic Sea Services Oy:lle 250 000 euron lainan. Tulevien vuosien haaste on saada yrityksen liiketoiminta kannattavaksi.

John Nurmisen Säätiön ja Museoliiton yhdessä vuonna 2020 perustamassa yhteiskunnallisessa yrityksessä, Yhteinen Perintö Oy:ssä toteutettiin osakeanti vuonna 2021. Säätiö merkitsi uusia osakkeita 60 000 eurolla. Lisäksi omistajat antoivat yhtiölle lainaa. Säätiön myöntämän pääomallainan määrä on 40 000 euroa. Tulevien vuosien haasteena on saada tämän pääoman turvin yrityksen liiketoiminta kestäväälle pohjalle.

Ennakoimattomia ja arvaamattomia riskitekijöitä säätiölle tuovat myös Venäjän aiheuttamien sotatoimien vaikutukset. Koko Itämeren alueen turvallisuuspoliittinen epävarmuus saattaa epäsuorasti vaikuttaa säätiön työhön.

KONSERNIN TULOSLASKELMA

Konsernitilinpäätös on laadittu ensimmäistä kertaa tilikaudelta 2021, mistä johtuen vuoden 2020 vertailutietoja ei konsernin osalta ole.

Varsinainen toiminta	1.1.–31.12.2021
-----------------------------	------------------------

MERIKULTTUURI

<i>Tuotot</i>	
Kirjamyynti	113 278,68
Merikulttuuriin kohdennetut lahjoitukset	53 429,53
Saadut avustukset	29 510,70
Kokoelmien tuotot	4 958,00
Muut tuotot	2 839,18
Tuotot yhteensä	204 016,09

<i>Kulut</i>	
Henkilöstökulut	-180 176,72
Poistot	-511,20
Muut kulut	-347 831,91
Varaston muutos	10 217,13
Kulut yhteensä	-518 302,70

Merikulttuuri yhteensä	-314 286,61
-------------------------------	--------------------

MERIYMPÄRISTÖHANKKEET

<i>Tuotot</i>	
Hankkeisiin kohdennetut lahjoitukset	835 149,86
Hankkeiden tuotot	107 930,98
Saadut avustukset	272 509,12
Tuotot yhteensä	1 215 589,96

<i>Kulut</i>	
Henkilöstökulut	-792 516,27
Poistot	-2 044,80
Muut kulut	-762 865,87
Kulut yhteensä	-1 557 426,94

Meriympäristöhankkeet yhteensä	-341 836,98
---------------------------------------	--------------------

YHTEISKULUT

<i>Kulut</i>	
Henkilöstökulut	-78 541,00
Muut kulut	-30 732,81
	-109 273,81

Yhteiskulut yhteensä	-109 273,81
Varsinaisen toiminnan tuotto/kulujäämä	-765 397,40

VARAINHANKINTA

<i>Tuotot</i>	
Saadut lahjoitukset	3 368 502,08
Kohdennetut lahjoitukset	-888 579,39
Tuotot yhteensä	2 479 922,69

<i>Kulut</i>	
Henkilöstökulut	-249 322,47
Muut kulut	-488 769,74
Kulut yhteensä	-738 092,21

Varainhankinta yhteensä	1 741 830,48
--------------------------------	---------------------

SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

Sijoitustoiminta

<i>Tuotot</i>	
Tuotot rahasto-osuuksista	155 610,94
Myyntivoitot	573 581,53
Tuotot yhteensä	729 192,47

<i>Kulut</i>	
Muut kulut	-75 724,44
Kulut yhteensä	-75 724,44

Sijoitustoiminta yhteensä	653 468,03
----------------------------------	-------------------

Vuokraustoiminta

Vuokratuotot	128 672,34
Vastikkeet	-99 269,82
Arvonalennus	-387 000,00
	-357 597,48

Vuokraustoiminta yhteensä	-357 597,48
----------------------------------	--------------------

Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	295 870,55
---	-------------------

Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	1 272 303,63
--	---------------------

Rahastosiirrot	143 173,87
-----------------------	-------------------

Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-64 544,41
---	-------------------

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 350 933,09
---------------------------------------	---------------------

KONSERNITASE

Vastaavaa	31.12.2021
------------------	-------------------

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset hyödykkeet	7 668,04
Koneet ja kalusto	
Muut aineelliset hyödykkeet	
Taideteokset	218 893,91
Kartat, kirjat ja esineet	517 002,69
Muut aineelliset hyödykkeet yhteensä	735 896,60

Aineelliset hyödykkeet yhteensä	743 564,64
--	-------------------

Sijoitukset	
Osuudet osakkuusyrityksissä	30 945,88
Muut osakkeet ja osuudet	13 646 345,65
	13 677 291,53

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	14 420 856,17
-----------------------------------	----------------------

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus	
Keskeneräiset kirjat	25 262,39
Kirjat	107 589,13
	132 851,52

Saamiset	
Pitkäaikaiset	
Lainasaamiset osakkuusyrityksiltä	40 000,00

Lyhytaikaiset	
Myyntisaamiset	152 123,30
Muut saamiset	799 242,84
Siirtosaamiset	180 126,93
	1 131 493,07

Rahoitusarvopaperit	
Muut osakkeet ja osuudet	10 154,91

Rahat ja pankkisaamiset	464 105,51
-------------------------	------------

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 778 605,01
-------------------------------------	---------------------

Vastaavaa yhteensä	16 199 461,18
---------------------------	----------------------

Vastattavaa	31.12.2021
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	142 168,69
Puhdas meri II -rahasto	3 734 712,70
	3 876 881,39
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	10 519 762,03
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 350 933,09
	11 870 695,12
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	15 747 576,51
VIERAS PÄÄOMA	
Lyhytaikainen	
Saadut ennakot	49 019,58
Ostovelat	117 603,77
Muut velat	51 558,56
Siirtovelat	233 702,76
Lyhytaikainen yhteensä	451 884,67
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	451 884,67
Vastattavaa yhteensä	16 199 461,18

EMOSÄÄTIÖN TULOSLASKELMA

Varsinainen toiminta	1.1.–31.12.2021	1.1.–31.12.2020
MERIKULTTUURI		
<i>Tuotot</i>		
Kirjamyynti	210 923,85	90 203,29
Merikulttuuriin kohdennetut lahjoitukset	53 429,53	21 636,39
Saadut avustukset	29 510,70	70 482,51
Kokoelmien tuotot	4 958,00	4 706,63
Muut tuotot	44,69	176,06
Tuotot yhteensä	298 866,77	187 204,88
<i>Kulut</i>		
Henkilöstökulut	-139 098,50	-151 548,41
Poistot	-511,20	-597,60
Muut kulut	-311 354,91	-311 801,46
Varaston muutos	-97 372,00	-25 404,94
Kulut yhteensä	-548 336,61	-489 352,41
Merikulttuuri yhteensä	-249 469,84	-302 147,53
MERIYMPÄRISTÖHANKKEET		
<i>Tuotot</i>		
Hankkeisiin kohdennetut lahjoitukset	835 149,86	955 103,31
Hankkeiden tuotot	107 930,98	53 669,09
Saadut avustukset	272 509,12	573 576,73
Tuotot yhteensä	1 215 589,96	1 582 349,13
<i>Kulut</i>		
Henkilöstökulut	-792 516,27	-734 785,68
Poistot	-2 044,80	-2 390,40
Muut kulut	-762 865,87	-1 037 680,83
Kulut yhteensä	-1 557 426,94	-1 774 856,91
Meriympäristöhankkeet yhteensä	-341 836,98	-192 507,78
YHTEISKULUT		
<i>Kulut</i>		
Henkilöstökulut	-78 541,00	-126 062,28
Muut kulut	-30 732,81	-19 774,69
	-109 273,81	-145 836,97
Yhteiskulut yhteensä	-109 273,81	-145 836,97
Varsinaisen toiminnan tuotto/kulujäämä	-700 580,63	-640 492,28

VARAINHANKINTA

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Tuotot</i>		
Saadut lahjoitukset	3 368 502,08	3 732 260,59
Kohdennetut lahjoitukset	-888 579,39	-1 010 585,82
Tuotot yhteensä	2 479 922,69	2 721 674,77

<i>Kulut</i>		
Henkilöstökulut	-249 322,47	-209 390,29
Muut kulut	-488 769,74	-364 329,83
Kulut yhteensä	-738 092,21	-573 720,12

Varainhankinta yhteensä	1 741 830,48	2 147 954,65
--------------------------------	---------------------	---------------------

SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

Sijoitustoiminta

<i>Tuotot</i>		
Tuotot rahasto-osuuksista	155 610,94	142 370,66
Myyntivoitot	573 581,53	1 811 223,85
Tuotot yhteensä	729 192,47	1 953 594,51

<i>Kulut</i>		
Muut kulut	-75 724,44	-53 310,63
Kulut yhteensä	-75 724,44	-53 310,63

Sijoitustoiminta yhteensä	653 468,03	1 900 283,88
----------------------------------	-------------------	---------------------

Vuokraustoiminta

Vuokratuotot	128 672,34	154 804,28
Myyntivoitot	0,00	14 652,09
Vastikkeet	-99 269,82	-95 735,04
Arvonalennus	-387 000,00	0,00
	-357 597,48	73 721,33

Vuokraustoiminta yhteensä	-357 597,48	73 721,33
----------------------------------	--------------------	------------------

Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	295 870,55	1 974 005,21
---	-------------------	---------------------

Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	1 337 120,40	3 481 467,58
--	---------------------	---------------------

Rahastosiirrot	143 173,87	-318 805,02
-----------------------	-------------------	--------------------

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 480 294,27	3 162 662,56
---------------------------------------	---------------------	---------------------

EMOSÄÄTIÖN TASE

Vastaavaa	31.12.2021	31.12.2020
-----------	------------	------------

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	7 668,04	8 964,04
Muut aineelliset hyödykkeet		
Taideteokset	218 893,91	218 893,91
Kartat, kirjat ja esineet	517 002,69	517 002,69
Muut aineelliset hyödykkeet yhteensä	735 896,60	735 896,60

Aineelliset hyödykkeet yhteensä	743 564,64	744 860,64
--	-------------------	-------------------

Sijoitukset	100 000,00	0,00
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Osuudet osakkuusyrityksissä	110 000,00	50 000,00
Muut osakkeet ja osuudet	13 646 345,65	11 225 680,41
	13 856 345,65	11 275 680,41

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	14 599 910,29	12 020 541,05
-----------------------------------	----------------------	----------------------

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus		
Keskeneräiset kirjat	25 262,39	40 052,25
Kirjat	0,00	82 582,14
	25 262,39	122 634,39

Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	188 385,53	0,00
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset saman konsernin yrityksiltä	14 192,06	0,00
Myyntisaamiset	142 775,51	108 053,13
Muut saamiset	795 112,67	1 318 442,33
Siirtosaamiset	180 099,66	399 630,20
	1 132 179,90	1 826 125,66

Rahoitusarvopaperit		
Muut osakkeet ja osuudet	10 154,91	0,00

Rahat ja pankkisaamiset	386 553,39	1 004 211,76
-------------------------	------------	--------------

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 742 536,12	2 952 971,81
-------------------------------------	---------------------	---------------------

Vastaavaa yhteensä	16 342 446,41	14 973 512,86
---------------------------	----------------------	----------------------

TASE

Vastattavaa	31.12.2021	31.12.2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	142 168,69	142 168,69
Puhdas meri II -rahasto	3 734 712,70	3 877 886,57
	3 876 881,39	4 020 055,26
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	10 534 271,74	7 371 609,18
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 480 294,27	3 162 662,56
	12 014 566,01	10 534 271,74
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	15 891 447,40	14 554 327,00
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Velat saman konsernin yrityksille	19 027,62	0,00
Saadut ennakot	49 019,58	63 730,28
Ostovelat	106 120,17	94 821,46
Muut velat	48 896,60	68 759,98
Siirtovelat	227 935,04	191 874,14
Lyhytaikainen yhteensä	450 999,01	419 185,86
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	450 999,01	419 185,86
Vastattavaa yhteensä	16 342 446,41	14 973 512,86

LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu Valtioneuvoston asetuksen pienyrittysäännöstön mukaiseksi.

Edellisen tilikauden lukuihin tehdyt muutokset

Säätiön vuonna 2020 saama testamenttilahjoitus esitettiin vuoden 2020 tilinpäätöksessä määrätarkoitukseen annettuna lahjoituksena ja rahastoitiiin Puhdas Itämeri -rahastoon. Vuoden 2021 aikana on selvinnyt, että testamentinjättäjän tarkoituksena ei ole ollut antaa lahjoitusta yksinomaan määrätarkoitukseen. Tilinpäätöksessä 2021 kyseinen lahjoitus on oikaistu vuoden 2020 lukuihin yleislahjoitukseksi.

Arvostus- ja jaksotuseriaatteet

Aineellisten hyödykkeiden arvostaminen

Säätiön varsinaisen toiminnan muista aineellisista hyödykkeistä ei ole tehty poistoja. Muut aineelliset hyödykkeet -erä sisältää taideteoksia, karttoja, kirjoja ja esineitä.

Konttorikoneet ja kalusto on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaisina poistoina on käytetty menojäännöspoistoa 25 %.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen myyntihintaan.

Sijoitusomaisuuden arvostaminen

Sijoitusomaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alhaisempaan markkina-arvoon.

Säätiö omistaa 12,9 % Koy Pasilankatu 2:n osakekannasta. Koy:n omistamasta kiinteistöstä on aloitettu keväällä 2021 tarjousneuvottelut, joiden perusteella kiinteistön markkinahinta on säätiön hallituksen aiempia arvioita matalampi. Neuvotteluiden perusteella hallitus on päättänyt kirjata vuoden 2021 tilinpäätökseen toimitilaosakkeiden tasearvoon 387.000 euron arvonalentumisen. Arvonalennus on esitetty vuokraustoiminnan kuluissa. Toimitilaosakkeiden tasearvoksi jää arvonalennuksen jälkeen 709.119,01 euroa.

Kulujen kohdistuseriaatteet

Toiminnoille on kohdistettu niiden erilliskulut sekä lisäksi osuus yhteiskuluista. Yhteiskuluosuutta laskettaessa on noudatettu mahdollisimman tarkkaa aiheuttamisperiaatetta.

Lahjoitukset ja keräykset

Saadut lahjoitukset ja testamentit sekä keräystoiminnan tuotot tuloutetaan pääsääntöisesti suoriteperusteen mukaan kun saaminen on säätiön kannalta lopullinen. Tuloutuksessa noudatetaan varovaisuuden periaatetta.

Konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot

Säätiölle on 18.12.2020 perustettu tytäryhtiö Baltic Sea Services Oy, jonka osakepääoma on 100.000 euroa. Osakepääoma on maksettu tammikuussa 2021. Yhtiön ensimmäinen tilikausi päättyi 31.12.2021

Konsernitilinpäätös on laadittu ensimmäistä kertaa tilikaudelta 2021, mistä johtuen vertailutietoja ei konsernin osalta ole. Liitetiedot on esitetty konsernin osalta siltä osin, kuin ne sisältävät myös tytäryhtiön lukuja.

Tilikaudelta 2020 ei ole laadittu konsernitilinpäätöstä Säätiölain 5:4.2 §:n nojalla. Säätiön hallitus katsoo, että yhdisteleminen on tarpeetonta oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi säätiön toiminnasta ja taloudellisesta asemasta. Tytäryhtiö Baltic Sea Services Oy on yhdistelty konsernituloslaskelmassa kokonaisuudessaan varsinaiseen toimintaan Merikulttuuri-toiminnon alle.

Osakkuusyhtiö Yhteinen Perintö Oy:n konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjä lukuja ei ole vielä tilintarkastettu.

Tuloslaskelman liitetiedot

TYTÄR- JA OSAKKUUSYHTIÖT

	Omistusosuus	Oma pääoma 31.12.2021	Tulos 2021
Baltic Sea Service Oy	100 %	100 000,00	-59 447,03
Yhteinen Perintö Oy	49 %	61 665,06	-131 723,28

Yhteinen Perintö Oy on perustettu 30.1.2020 ja yhtiön ensimmäinen tilikausi on päättynyt 31.12.2020.

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2021	2020
Konsernin henkilökunnan lukumäärä keskimäärin (ei sisällä palkkionsaajia)	20	
Palkat	-1 072 657,54	
Palkkiot	-14 246,11	
Eläkekulut	-186 212,31	
Muut henkilösivukulut	-27 440,50	
	-1 300 556,46	
Emosäätiön henkilökunnan lukumäärä keskimäärin (ei sisällä palkkionsaajia)	19	19
Palkat	-1 038 562,87	-1 010 327,49
Palkkiot	-14 246,11	-31 484,39
Eläkekulut	-180 135,43	-156 296,69
Muut henkilösivukulut	-26 533,83	-23 678,09
	-1 259 478,24	-1 221 786,66

SÄÄTIÖN HARJOITTAMA ELINKEINOTOIMINTA

Säätiön kirjamyynnti on veronalaista elinkeinotoimintaa.
Vuosina 2020-2021 veronalaista elinkeinotoimintaa oli myös Gypsum Initiative -hanke.

<i>Tuotot</i>		
Kirjamyynnti	209 318,09	88 719,47
Palvelumyynti	108 122,17	53 669,09
Saadut lahjoitukset	11 800,00	20 254,20
Tekijänoikeuskorvaukset	821,76	1 483,82
Tuotot yhteensä	330 062,02	164 126,58
<i>Kulut</i>		
Henkilöstökulut	-123 347,79	-45 177,67
Konsulttipalkkiot ja muut hankekulut	-29 443,87	-22 952,98
Kirjojen tuotantokustannukset	-89 794,80	-71 878,18
Markkinointi- ja jakelukulut	-24 420,24	-39 534,44
Varaston muutos	-97 372,00	-24 807,04
Kulut yhteensä	-364 378,70	-204 350,31
Elinkeinotoiminnan tulos	-34 316,68	-40 223,73

SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

	2021	2020
<i>Tuotot</i>		
Tuotot rahasto-osuuksista	155 610,94	142 370,66
Myyntivoitot	573 581,53	1 811 223,85
Tuotot yhteensä	729 192,47	1 953 594,51
<i>Kulut</i>		
Varainhoitopalkkiot	-5 527,10	0,00
Myyntitappiot	-48 226,74	-39 809,94
Arvonlennukset	-21 970,60	-13 500,69
Kulut yhteensä	-75 724,44	-53 310,63
<i>Vuokraustoiminta</i>		
Vuokratuotot	128 672,34	154 804,28
Myyntivoitot	0,00	14 652,09
Vastikkeet	-95 729,57	-95 735,04
Muut vuokraustoiminnan kulut	-3 540,25	0,00
Arvonlennukset huoneisto-osakkeista	387 000,00	-0,00
Vuokraustoiminta yhteensä	-357 597,48	73 721,33
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	295 870,55	1 974 005,21
MERIYMPÄRISTÖHANKKEET		
<i>Tuotot</i>		
Saadut lahjoitukset	835 149,86	955 103,31
Hankkeiden tuotot	107 930,98	53 669,09
Saadut avustukset	272 509,12	573 576,73
Yhteensä	1 215 589,96	1 582 349,13
<i>Kulut</i>		
Sijoitussalkun korko rahastolle	198 663,11	511 312,80
<i>Kulut</i>		
Henkilöstökulut	-792 516,27	-734 785,68
Poistot	-2 044,80	-2 390,40
Laitte- ja kemikaalihankinnat	0,00	-38 406,22
Konsulttipalvelut	-158 017,78	-70 580,75
Markkinointikulut	-289 848,54	-390 566,54
Matka- ja kokouskulut	-5 151,33	-17 559,89
Muut kulut	-309 848,22	-520 567,43
Kulut yhteensä	-1 557 426,94	-1 774 856,91
Meriympäristöhankkeet yhteensä	-143 173,87	318 805,02
Rahastosiirto	143 173,87	-318 805,02
Meriympäristöhankkeet yhteensä	0,00	0,00

Taseen liitetiedot	2021	2020
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
<u>Koneet ja kalusto</u>		
Konttorikoneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	8 964,04	5 628,04
Lisäykset	1 260,00	6 324,00
Tilikauden poisto	-2 556,00	-2 988,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 668,04	8 964,04
Koneet ja kalusto yhteensä	7 668,04	8 964,04
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET		
<u>Taideteokset</u>		
Hankintameno 1.1.	218 893,91	218 893,91
Kirjanpitoarvo 31.12.	218 893,91	218 893,91
<u>Kartat</u>		
Hankintameno 1.1.	298 100,07	287 210,07
Lisäykset	0,00	10 890,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	298 100,07	298 100,07
<u>Kirjat</u>		
Hankintameno 1.1.	52 768,34	52 768,34
Kirjanpitoarvo 31.12.	52 768,34	52 768,34
<u>Esineet</u>		
Hankintameno 1.1.	166 134,28	166 134,28
Kirjanpitoarvo 31.12.	166 134,28	166 134,28
Muut aineelliset hyödykkeet yhteensä	735 896,60	735 896,60
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	743 564,64	744 860,64
SIIJOITUKSET		
2021	2020	
<u>Omistukset saman konsernin yrityksessä</u>		
Baltic Sea Services Oy, 100 % osakekannasta		
Kirjanpitoarvo 1.1.	100 000,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	100 000,00	0,00
<u>Osuudet osakkuusyrityksissä</u>		
Yhteinen Perintö Oy, osakekannasta 49 %		
Kirjanpitoarvo 1.1.	50 000,00	0,00
Lisäykset	60 000,00	50 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	110 000,00	50 000,00

<u>Pörssiosakkeet ja muut rahoitusinstrumentit</u>		
Hankintameno 31.12.	10 291 378,78	9 307 414,12
Kirjanpitoarvo 31.12.	12 925 324,36	9 293 913,40
Markkina-arvo 31.12.	11 320 312,03	9 379 306,34
Erotus	1 028 933,25	71 892,22
<u>Muut saamiset</u>		
EVLI asiakasvaratilin saldo	0,00	225 184,51
EQ asiakasvaratilin saldo	11 902,28	610 463,49
Yhteensä	11 902,28	835 648,00

<u>Muut osakkeet ja osuudet</u>		
Kiinteistö Oy Pasilankatu 2, osakekannasta 12,90 %		
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 096 119,01	932 477,85
Lisäykset	0,00	194 814,07
Vähennykset	0,00	-31 172,91
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 096 119,01	1 096 119,01

Sijoitukset yhteensä	14 243 345,65	11 275 680,41
-----------------------------	----------------------	----------------------

OMA PÄÄOMA	2021	
Konsernin oman pääoman muutokset		
Peruspääoma	142 168,69	
Muut sidotut rahastot		
Puhdas Meri II-rahasto		
pääoma 1.1.	3 877 886,57	
saadut lahjoitukset	835 149,86	
muut tuotot	107 930,98	
saadut avustukset	272 509,12	
Sijoitussalkun korko rahastolle	198 663,11	
käytetty puhtaan meren hyväksi sääntöjen mukaisesti	-1 557 426,94	
pääoma 31.12.	3 734 712,70	
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)		
Ed. tilikausien voittovarar 1.1.	9 720 248,09	
Testamenttilahjoitus 2020 tuloutettu yleislahjoituksena	689 236,84	
Puhdas Meri II -rahaston koron oikaisu testamenttilahjoituksesta	110 277,10	
Ed. tilikausien voittovarar 31.12.	10 519 762,03	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 350 933,09	
Oma pääoma yhteensä	15 747 576,51	

Emosäätiön oman pääoman muutokset	2021	2020
Peruspääoma	142 168,69	142 168,69
Muut sidotut rahastot		
Puhdas Meri II-rahasto		
pääoma 1.1.	3 877 886,57	3 559 081,55
saadut lahjoitukset	835 149,86	955 103,31
muut tuotot	107 930,98	53 669,09
saadut avustukset	272 509,12	573 576,73
Sijoitussalkun korko rahastolle	198 663,11	511 312,80
käytetty puhtaan meren hyväksi sääntöjen mukaisesti	-1 557 426,94	-1 774 856,91
pääoma 31.12.	3 734 712,70	3 877 886,57
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)		
Ed. tilikausien voittovarar 1.1.	9 734 757,80	7 371 609,18
Testamenttilahjoitus 2020 tuloutettu yleislahjoituksena	689 236,84	0,00
Puhdas Meri II -rahaston koron oikaisu testamenttilahjoituksesta	110 277,10	0,00
Ed. tilikausien voittovarar 31.12.	10 534 271,74	7 371 609,18
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 480 294,27	3 162 662,56
Oma pääoma yhteensä	15 891 447,40	14 554 327,00

Säätiöllä on yksi määrätarkoitukseen sidottu rahasto, Puhdas Meri II -rahasto.
Rahaston tarkoitus on toimia puhtaan Itämeren puolesta siten, että Itämeren luonto- ja käyttöarvo paranevat.

LÄHIPIIRI

Säätiön lähipiiriin kuuluvat asiamies, hallituksen jäsenet, heidän puoliset, lapset ja vanhemmat sekä sisarukset ja myös yhteisöt, joissa edellä mainituilla on määräysvalta. Myös säätiön tilintarkastajat kuuluvat lähipiiriin.

Lähipiiritapahtumissa on ilmoitettu olennaiset ja poikkeukselliset lähipiiritoimet. Esimerkiksi säätiön myymien tuotteiden (esim. kirjat) ostoa lähipiirin tavanomaiseen yksityiskäyttöön ei ole sisällytetty lähipiiritapahtumiin.

Säätiö ei ole antanut lähipiiriin kuuluville rahalainoja eikä avustuksia. Lähipiiriin kuuluvien puolesta ei ole annettu takauksia tai vakuuksia.

Kaikki liiketoimet lähipiirin välillä tapahtuvat markkinaehtoisesti käyvin arvoin ja säätiön etua ajatellen.

Tilikaudella 2021	Palkat ja palkkiot	Ostetut tavarat ja palvelut	Myydyt tavarat ja palvelut
Hallituksen jäsenet ja säätiön johto	180 358,94	196 014,83	191,52
Tilintarkastaja		15 963,14	0,00
Tilikaudella 2020	Palkat ja palkkiot	Ostetut tavarat ja palvelut	Myydyt tavarat ja palvelut
Hallituksen jäsenet ja säätiön johto	152 143,55	387 897,66	49 697,19
Tilintarkastaja		28 182,00	0,00

Sopimuksiin perustuvat lähipiiritapahtumat lajeittain eriteltynä	2021	2020
<u>Ostetut tavarat ja palvelut</u>		
Toimitilavuokrat	67 188,96	59 848,58
Huoneistokauppa	0,00	190 994,19
Yhtiövastikkeet ja varastovuokrat toimitiloista	123 534,74	127 272,45
Ostetut palvelut	5 291,13	9 782,44
Yhteensä	196 014,83	387 897,66
 Liiketapahtumat myynnistä lähipiirille		
Toimitilavuokrat	0,00	2 880,84
Huoneistokauppa	0,00	45 825,00
Kirjamyynti lähipiiriin kuuluville yrityksille	191,52	991,35
Yhteensä	191,52	49 697,19
Vastuusitoumukset	2021	2020
Taseeseen sisältymättömät leasing- ja vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	36 629,76	36 333,12
Myöhemmin maksettavat	3 893,20	7 245,96
Yhteensä	40 522,96	43 579,08

Toimintakertomus ja tilinpäätös on allekirjoitettu sähköisesti.

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

John Nurmisen Säätiö sr, 0895353-5
Tilikausi 1.1.-31.12.2021

Helsingissä 15. maaliskuuta 2022

Juha Nurminen
Hallituksen puheenjohtaja

Tommi Juusela
Varapuheenjohtaja

Jukka Anteroinen

Kaisa Olkkonen

Hannu Syrjänen

Markku Ollikainen

Marja-Leena Rinkineva

Eeva Ahdekivi

Juho Lipsanen

Annamari Arrakoski-Engardt
Toimitusjohtaja

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä . 2022

Oy Tuokko Ltd
Tilintarkastusyhteisö

Terhi Latvala
KHT

1 (3)

TILINTARKASTUSKERTOMUS

John Nurmisen Säätiö sr:n hallitukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet John Nurmisen Säätiö sr:n (Y-tunnus 0895353-5) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että säätiön taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, jossa säätiön tuloslaskelma osoittaa ylijäämää 1.480.294,27 euroa, antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä säätiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia säätiöstä sekä sen tytäryhteisöistä ja -säätiöistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan säätiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos säätiö aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyys voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää

havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon säätiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä säätiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonemme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei säätiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntonne ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lakien perustuvat lausunnot

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto säätiölain 4:2.2 §:n edellyttämistä seikoista.

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa annetuista tiedoista sekä siitä, että säätiön toimielinten jäsenille suoritettut palkkiot ja korvaukset ovat tavanomaisia.

Lausuntonamme esitämme, että säätiön tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa on annettu säätiön toiminnasta tilikaudella tiedot, jotka ovat olennaisia säätiön tarkoitusta ja toimintamuotoja koskevien sääntömääräysten noudattamisen arvioimiseksi. Palkkioita ja korvauksia, jotka säätiö ja sen tytäryhteisö ovat suorittaneet säätiön toimielinten jäsenille, on pidettävä tavanomaisina.

Helsingissä, 31. päivänä maaliskuuta 2022

Oy Tuokko Ltd
Tilintarkastusyhteisö

Terhi Latvala
KHT

Oy Tuokko Ltd
Paciuksenkatu 25, 00270 Helsinki
Y-tunnus: 1731049-4, kotipaikka: Helsinki
Kotisivu: www.tuokko.fi

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ

Postiosoite:
John Nurmisen Säätiö
Pasilankatu 2
00240 Helsinki

Sähköposti:
info@jnfoundation.fi
etunimi.sukunimi@jnfoundation.fi

www.johnnurmisenfaatio.fi

  @johnnurmisenfaatio

 @jnurmisenfaatio

  John Nurmisen Säätiö

Annamari Arrakoski-Engardt
Toimitusjohtaja
+358 (0)400 477 878

Minna Jämsén
Toimitusjohtajan ja hallinnon
assistentti
+358 (0)40 552 3087

Anni Kujala
Koordinaattori,
hallinto ja palvelukehitys
+358 (0)50 467 6740

Elina Lehtinen
Viestintäjohtaja
+358 (0)40 834 0465

Oona Piironen
Viestinnän asiantuntija
+358 (0)50 434 4879

Kirsi Kurki-Miettinen
Viestinnän asiantuntija
+358 (0)50 463 9305

Johanna Suni
Viestinnän asiantuntija
+358 (0)40 515 4216

Erkki Salo
Varainhankintajohtaja
+358 (0)40 728 1859

Ari Rytkönen
Yritysvarainhankinnan päällikkö
+358 (0)50 476 8321

Taru Suoranta
Yksityisvarainhankinnan päällikkö
+358 (0)40 359 2972

MERIKULTTUURI

Maria Erkheikki
Julkaisu- ja kokoelmavastaava
(Vanhempainvapaalla elokuuhun
2022 asti.)
+358 (0)50 545 0481

Elina Tuomarila
Kulttuurituottaja
+358 (0)50 543 0951

MERIYMPÄRISTÖ

Marjukka Porvari
Meriympäristöjohtaja
+358 (0)41 549 1535

Elena Kaskelainen
Projektipäällikkö
+358 (0)40 801 7057

Miina Mäki
Projektipäällikkö
+358 (0)50 576 3298

Henri Nikkonen
Projektipäällikkö
+358 (0)50 553 3953

Anna Saarentaus
Projektipäällikkö
+358 (0)40 719 0208

Maija Salmiovirta
Projektipäällikkö
+358 (0)44 203 2213

Eeva Tähtikarhu
Projektipäällikkö
+358 (0)50 314 2102

TYTÄRYHTIÖ BALTIC SEA SERVICES OY
kauppa@jnfoundation.fi

Sonja Karjalainen
Liiketoiminnan kehityspäällikkö
+358 (0)40 775 9148
sonja.karjalainen@balticseaservices.fi

ITÄMERTA PELASTAMASSA

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ

Pelastamme Itämeren ja sen perinnön tuleville sukupolville.

www.johnnurmisenasaatio.fi